

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

(Υπόθεση Αρ. 1271/2017)

9 Δεκεμβρίου 2022

[ΚΩΜΟΔΡΟΜΟΣ, Δ.Δ.Δ.]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΧΡΙΣΤΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ

Αιτητής

ΚΑΙ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Καθ' ης η Αίτηση

*Κ. Σταυρινός, για Ε. Μιχαήλ & Συνεργάτες Δ.Ε.Π.Ε., για αιτητή
Ρ. Πασιουρτίδου (κα), για Άντης Τριανταφυλλίδης & Υιοί Δ.Ε.Π.Ε., για
καθ' ης η αίτηση*

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΚΩΜΟΔΡΟΜΟΣ, Δ.Δ.Δ.: Προσβάλλεται ως άκυρη, παράνομη και στερημένη οποιουδήποτε εννόμου αποτελέσματος η απόφαση της καθ' ης η αίτηση, Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, ημερομηνίας 8.5.2017, η οποία γνωστοποιήθηκε στον αιτητή δι' επιστολής

ημερομηνίας 21.6.2017 και με την οποία επιβλήθηκε σε αυτόν χρηματική ποινή ύψους €200,000, καθότι κρίθηκε ότι, ως Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος της Τράπεζας Marfin Popular Bank Public Co Ltd («η Εταιρεία»), είχε, σε δυο περιπτώσεις, παραβιάσει το άρθρο 40(1) του περί των Προϋποθέσεων Διαφάνειας (Κινητές Αξίες προς Διαπραγμάτευση σε Ρυθμιζόμενη Αγορά) Νόμου του 2007 (Ν. 190(I)/2007), ως αυτός ίσχυε κατά τον ουσιώδη χρόνο («ο Νόμος»). Συγκεκριμένα, κρίθηκε ότι ο αιτητής προέβη στη δήλωση, η οποία αποτελεί μέρος της ετήσιας οικονομικής έκθεσης της Εταιρείας για το έτος που έληξε στις 31.12.2010, καθώς και στη δήλωση που αποτελεί μέρος της εξαμηνιαίας οικονομικής έκθεσης της Εταιρείας για την περίοδο που έληξε στις 30.6.2011, παρέχοντας και/ή επιβεβαιώνοντας παραπλανητικές πληροφορίες.

Η διαδικασία που απέληξε στην έκδοση της πιο πάνω απόφασης, ανάγεται στο έτος 2013, όταν η καθ' ης η αίτηση, αρχικά στη συνεδρία της ημερομηνίας 8.7.2013 και ακολούθως στις συνεδρίες της ημερομηνίας 3.9.2013 και 25.4.2014, αποφάσισε τη διεξαγωγή έρευνας και τον διορισμό ερευνώντων λειτουργών για τη διερεύνηση ενδεχόμενης παράβασης του άρθρου 9(4)(γ) του Νόμου, από την Εταιρεία, αναφορικά με ενδεχόμενη μη επάρκεια των προβλέψεων (provisions) για τα δάνεια, στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της για το έτος που έληξε στις 31.12.2010 και 31.12.2011, τη διερεύνηση

ενδεχόμενης παράβασης από την Εταιρεία του άρθρου 10(4) του Νόμου, αναφορικά με ενδεχόμενη μη επάρκεια των προβλέψεων (provisions) για τα δάνεια, στις ενδιάμεσες (εξαμηνιαίες) οικονομικές καταστάσεις της για την περίοδο που έληξε στις 30.6.2011 και τη διερεύνηση ενδεχόμενης παράβασης από την Εταιρεία του άρθρου 40(1) του Νόμου, αναφορικά με ενδεχόμενη μη επάρκεια των προβλέψεων (provisions) για τα δάνεια, στις ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις της για την περίοδο που έληξε στις 31.3.2011 και 30.9.2011.

Το πόρισμα των ερευνώντων λειτουργών αναφορικά με τα πιο πάνω, ολοκληρώθηκε στις 19.8.2014 και υποβλήθηκε στην καθ' ης η αίτηση, η οποία στη συνεδρία της ημερομηνίας 12.12.2014, αποφάσισε να καλέσει, κατ' εφαρμογή του άρθρου 38 του περί Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου Νόμου (N.73(I)/2009), σε γραπτές παραστάσεις, μεταξύ άλλων προσώπων, και τον αιτητή, για ενδεχόμενες παραβάσεις του άρθρου 40(1) του Νόμου, αναφορικά με τη δήλωση, η οποία περιλαμβάνεται στην ετήσια οικονομική έκθεση της Εταιρείας για το έτος που έληξε στις 31.12.2010 και τη δήλωση που περιλαμβάνεται στην Εξαμηνιαία Οικονομική Έκθεση της Εταιρείας για την περίοδο που έληξε στις 30.6.2011.

Η καθ' ης η αίτηση, με σχετική επιστολή της ημερομηνίας 24.3.2015, ενημέρωσε τον αιτητή για την πιο πάνω απόφασή της και κάλεσε αυτόν να υποβάλει γραπτώς τις παραστάσεις του μέχρι τις 25.5.2015. Ο αιτητής απάντησε δι' επιστολής του δικηγόρου του, ημερομηνίας 11.12.2015, υποβάλλοντας τις γραπτές του παραστάσεις, ενώ ταυτόχρονα, υπέβαλε και αίτημα για υποβολή προφορικών παραστάσεων, το οποίο και έγινε δεκτό από την καθ' ης η αίτηση. Οι προφορικές παραστάσεις του αιτητή υποβλήθηκαν κατά τη συνεδρία της καθ' ης η αίτηση, ημερομηνίας 3.4.2017.

Στη συνεδρία της, ημερομηνίας 8.5.2017, η καθ' ης η αίτηση έκρινε ότι τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, περιλαμβανομένου και του αιτητή, είχαν παραβιάσει το άρθρο 40(1) του Νόμου, καθότι προέβησαν στη δήλωση, η οποία αποτελεί μέρος της ετήσιας οικονομικής έκθεσης της Εταιρείας για το έτος που έληξε στις 31.12.2010, καθώς και της εξαμηνιαίας οικονομικής έκθεσης της Εταιρείας για την περίοδο που έληξε στις 30.6.2011, «*επιβεβαιώνοντας παραπλανητικές πληροφορίες*». Στον αιτητή, ως εκ των πιο πάνω, επιβλήθηκε διοικητικό πρόστιμο συνολικού ύψους €200.000 για τις διαπιστωθείσες παραβάσεις.

Η πιο πάνω, επίδικη, απόφαση γνωστοποιήθηκε στον αιτητή δι' επιστολής ημερομηνίας 21.6.2017 και την 1.9.2017, καταχωρήθηκε η υπό κρίση προσφυγή.

Κατά τον Σεπτέμβριο του έτους 2020, έγινε αλλαγή δικηγόρου του αιτητή και στις 8.12.2020, εκδόθηκε διάταγμα τροποποίησης της προσφυγής, κατόπιν αιτήσεως ημερομηνίας 18.11.2020, επί της οποίας η πλευρά της καθ' ης η αίτηση δεν έφερε ένσταση. Στη βάση δε της τροποποιημένης πλέον προσφυγής, ζητήθηκε από τους δικηγόρους των δυο πλευρών και δόθηκαν οδηγίες από το Δικαστήριο για καταχώρηση συμπληρωματικών γραπτών αγορεύσεων. Στη συνέχεια, και ενώ εκκρεμούσε η απαντητική γραπτή αγόρευση του αιτητή, η πλευρά του αιτητή καταχώρησε, στις 29.11.2021, αίτηση για εκ νέου τροποποίηση της προσφυγής, αλλά και για προσαγωγή μαρτυρίας. Στις 23.9.2022, κατόπιν ακροαματικής διαδικασίας, το Δικαστήριο τούτο εξέδωσε ενδιάμεση απορριπτική απόφαση επί της εν λόγω αιτήσεως.

Σύμφωνα με τα ενώπιον μου στοιχεία, ο αιτητής, ο οποίος κατά τον ουσιώδη χρόνο ήταν, ως Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας και μέλος της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων, προέβη σε δήλωση η οποία περιλαμβάνεται στην ετήσια οικονομική έκθεση της Εταιρείας για το έτος που έληξε στις 31.12.2010, με την οποία επιβεβαίωσε ότι «Οι ενοποιημένες

οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας για το οικονομικό έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2010, έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Άρθρο 9(4) του Νόμου 190(1)/2007 και εν γένει την εφαρμοστέα Κυπριακή Νομοθεσία και παρέχουν αληθινή και δίκαιη εικόνα των ενοποιημένων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, της ενοποιημένης οικονομικής κατάστασης και του ενοποιημένου κέρδους της Τράπεζας και των εταιρειών που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, ως σύνολο.».

Η καθ' ης η αίτηση, στην επίδικη συνεδρία της ημερομηνίας 8.5.2017, κατέληξε στη διαπίστωση ότι ο αιτητής παραβίασε το άρθρο 40(1) του Νόμου, καθότι προέβη στην πιο πάνω δήλωση παρέχοντας παραπλανητικές πληροφορίες. Πιο συγκεκριμένα, η καθ' ης η αίτηση έκρινε ότι οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31.12.2010, δεν καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, αφού δεν έγινε η δέουσα πρόβλεψη (απομείωση), ύψους €326.500.000, επί της λογιστικής αξίας των MIGO-Δανείων και, ως εκ τούτου, σύμφωνα πάντα με την καθ' ης η αίτηση, ότι οι εν λόγω καταστάσεις δεν παρείχαν αληθινή και δίκαιη εικόνα της οικονομικής κατάστασης και του κέρδους της Εταιρείας. Επομένως, κατά την Επιτροπή, το ποσό των €326.500,000 έπρεπε να είχε αναγνωρισθεί ως

απομείωση, κάτι που θα είχε ως αποτέλεσμα τη μετατροπή του κέρδους ύψους €89.228,000 σε ζημιά ύψους €237.272,000.

Περαιτέρω, ο αιτητής, ως μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, προέβη σε δήλωση, η οποία περιλαμβάνεται στην εξαμηνιαία έκθεση της Εταιρείας για την περίοδο που έληξε στις 30.6.2011, με την οποία επιβεβαίωσε ότι οι συνοπτικές ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις (i) είχαν καταρτιστεί σύμφωνα με το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 34 «*Ενδιάμεση Οικονομική Έκθεση*», όπως αυτό υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση, και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10(4) του Νόμου και (ii) παρείχαν αληθινή και δίκαιη εικόνα των στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού, της οικονομικής κατάστασης και του κέρδους ή ζημιών της Τράπεζας και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς ως σύνολο.

Επ' αυτού, η καθ' ης η αίτηση, στη συνεδρία της ημερομηνίας 8.5.2017, διαπίστωσε ότι τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας που είχαν υπογράψει την πιο πάνω δήλωση, παραβίασαν το άρθρο 40(1) του Νόμου, καθότι προέβησαν στη δήλωση η οποία αποτελεί μέρος της εξαμηνιαίας οικονομικής έκθεσης της Εταιρείας για την περίοδο που έληξε 30 Ιουνίου 2011, παρέχοντας παραπλανητικές πληροφορίες, καθότι οι ενδιάμεσες συνοπτικές ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της, οι οποίες αποτελούν μέρος της εξαμηνιαίας οικονομικής έκθεσης

της για την περίοδο που έληξε στις 30.6.2011, δεν συνάδουν με τις πρόνοιες του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 39, καθότι έπρεπε να γίνει επιπρόσθετη πρόβλεψη για απομείωση των χορηγήσεων επί του χαρτοφυλακίου της Ελλάδας, ύψους €734.000,000. Ως εκ των πιο πάνω, σύμφωνα με την καθ' ης η αίτηση, προέκυπτε ότι το εν λόγω ποσό θα έπρεπε να είχε αναγνωριστεί ως πρόβλεψη για απομείωση χορηγήσεων και αυτό θα είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση της ζημιάς ύψους €196.859,000 σε ζημιά ύψους €930.859,000 για την εξαμηνία που έληξε στις 30.6.2011.

Στο άρθρο 40(1) του Νόμου, η διαπίστωση της παραβίασης του οποίου, οδήγησε στην έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης, προβλέπονται τα εξής:

«40.-(1) Απαγορεύεται όπως οποιοδήποτε πρόσωπο, το οποίο προβαίνει σε ανακοίνωση ή δημοσιοποίηση ή κοινοποίηση ή υποβολή στοιχείων ή πληροφοριών, τις οποίες είναι υπόχρεος να ανακοινώνει, δημοσιοποιεί, κοινοποιεί ή υποβάλλει δυνάμει του παρόντος Νόμου ή των δυνάμει αυτού εκδιδόμενων Οδηγιών, να παρέχει και/ή να επιβεβαιώνει ψευδή ή παραπλανητικά στοιχεία ή πληροφορίες και/ή να αποκρύπτει στοιχεία και πληροφορίες.»

Σύμφωνα δε με το εδάφιο (2) του ίδιου άρθρου-

«(2) Πρόσωπο, το οποίο παραβαίνει τις διατάξεις του εδαφίου (1) υπόκειται σε διοικητικό πρόστιμο από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς που δεν υπερβαίνει το ποσό των τριακοσίων σαράντα μία χιλιάδων

ευρώ (€341.000) και, σε περίπτωση επανάληψης της παράβασης, σε διοικητικό πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις εξακόσιες ογδόντα τρεις χιλιάδες ευρώ (€683.000), ανάλογα με τη βαρύτητα της παράβασης.».

Εν προκειμένω, ο αιτητής, ναι μεν δεν αμφισβητεί ότι προέβη στις πιο πάνω δηλώσεις, προτάσσει, ωστόσο, και αυτό αποτελεί βασικό άξονα της επιχειρηματολογίας που προωθείται δια των γραπτών του αγορεύσεων, ότι πεπλανημένα διαπιστώθηκε παράβαση εκ μέρους του, καθότι ο ίδιος δεν γνώριζε τα δεδομένα επί των οποίων στηρίχθηκαν οι διαπιστωθείσες παραβάσεις, επειδή τα ζητήματα, σε σχέση με τα οποία διαπιστώθηκε παράβαση, δεν περιλαμβάνονταν ούτε στις αρμοδιότητές του, αλλ' ούτε στις αρμοδιότητες της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων, της οποίας αυτός ήταν μέλος. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρει στην αρχική γραπτή του αγόρευση ο αιτητής (βλ. σελ. 2), η καθ' ης η αίτηση *«λανθασμένα έκρινε ότι ήταν υποχρέωση της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνου του Δ.Σ. της εταιρείας, της οποίας ο αιτητής ήταν μέλος, η αξιολόγηση της επάρκειας των προβλέψεων της εταιρείας στις οικονομικές καταστάσεις, αντί της Επιτροπής Ελέγχου της Εταιρείας, της οποίας ο αιτητής ουδέποτε ήταν μέλος».*

Επιπρόσθετα, ο αιτητής προωθεί δια των πολυσέλιδων γραπτών του αγορεύσεων (αρχικής και συμπληρωματικής), σειρά λόγων ακύρωσης. Συγκεκριμένα, ισχυρίζεται ότι-

1. Η προσβαλλόμενη πράξη πάσχει λόγω παραβίασης της αρχής ότι κανένα πρόσωπο δεν καταδικάζεται για το ίδιο αδίκημα περισσότερο από μια φορές·
2. Παραβιάστηκε η αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του διοικούμενου και υπήρξε κατάχρηση εξουσίας·
3. Εμφιλοχώρησε πλάνη περί το νόμο και παραβιάστηκε η αρχή της χρηστής διοίκησης·
4. Εμφιλοχώρησε πλάνη περί τα πράγματα, αλλά και πλάνη περί το νόμο και/ή υπήρξε εσφαλμένη εφαρμογή των διατάξεων του Νόμου και δη των άρθρων 9(7) και 10(7) αυτού·
5. Υπήρξε παραβίαση της αρχής ότι το διοικητικό όργανο πρέπει να ασκεί την αρμοδιότητά του εντός ευλόγου χρόνου, καθότι η καθ' ης η αίτηση καθυστέρησε αδικαιολόγητα να καλέσει τον αιτητή να υποβάλει τις γραπτές του παραστάσεις και, ακολούθως, να λάβει την επίδικη απόφαση·
6. Υπήρξε άνιση μεταχείριση του αιτητή και παραβίαση του Άρθρου 28 του Συντάγματος και της εκεί κατοχυρωμένης αρχής της ισότητας, καθώς και της αρχής της αναλογικότητας·
7. Η καθ' ης η αίτηση πεπλανημένα διαπίστωσε παραβάσεις καθότι τα MIGO-Δάνεια αφορούν δάνεια τα οποία δόθηκαν από τράπεζα θυγατρική του Ομίλου και, συνεπώς, αρμοδιότητα να εξετάσει τα στοιχεία αυτά είχε η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Ελλάδας·

8. Υπήρξε πλάνη περί τα πράγματα και λόγω του ότι η Επιτροπή Κινδύνων, στην οποία ο αιτητής ήταν μέλος, δεν είχε οποιαδήποτε αρμοδιότητα αναφορικά με την επάρκεια των προβλέψεων·
9. Η προσβαλλόμενη απόφαση είναι προϊόν ελλιπούς έρευνας και/ή δεν διενεργήθηκε η δέουσα έρευνα πριν από την λήψη της επίδικης απόφασης·
10. Υπήρξε προκατάληψη και/ή παραβιάστηκε η αρχή της αμεροληψίας·
11. Οι ερευνώντες λειτουργοί υπερέβησαν την αρμοδιότητά τους, με το να επεκτείνουν την έρευνά τους και να εντάξουν στο πόρισμά τους διαπιστώσεις σε θέματα για τα οποία ουδέποτε έλαβαν αρμοδιότητα και/ή εντολή από την καθ' ης η αίτηση·
12. Παρανόμως διορίστηκαν τρεις ερευνώντες λειτουργοί, καθότι, σύμφωνα με το άρθρο 36 του Νόμου, το οποίο αναφέρεται σε «*ερευνώντα λειτουργό*» και όχι σε «*ερευνώντες λειτουργούς*», μόνο ένα πρόσωπο θα μπορούσε να διοριστεί ως ερευνών λειτουργός·
13. Οι ερευνώντες λειτουργοί παρέλειψαν να συνεδριάσουν ως συλλογικό διοικητικό όργανο·
14. Δεν τηρήθηκαν άρθια πρακτικά κατά την επίδικη συνεδρία ημερομηνίας 8.5.2017·

15. Πάσχει η σύνθεση της καθ' ης η αίτηση κατά τις συνεδρίες ημερομηνίας 8.7.2013, 3.9.2013 και 25.4.2014, κατά τις οποίες διορίστηκαν οι τρεις ερευνώντες λειτουργοί·
16. Πάσχει επίσης η σύνθεση της καθ' ης η αίτηση, καθότι υπό καθεστώς πλάνης, το μέλος αυτής, κα Νικόλ Φινοπούλου, δήλωσε κώλυμα να συμμετάσχει στη σύνθεση·
17. Η προσβαλλόμενη απόφαση συνιστά εκ δευτέρου τιμωρία του αιτητή για το ίδιο αδίκημα, κατά παράβαση του Άρθρου 12 του Συντάγματος και της ΕΣΔΑ.

Η πλευρά της καθ' ης η αίτηση, στις δικές της, πολυσέλιδες αγορεύσεις, αντικρούοντας όλους τους προεκτεθέντες εγειρόμενους λόγους ακύρωσης, προβάλλει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση είναι καθόλα σύννομη, ορθή και πλήρως αιτιολογημένη, λήφθηκε δε αυτή μετά από τη διενέργεια δέουσας έρευνας και ουδεμία πλάνη εμφιλοχώρησε, ενώ ούτε και παραβίαση των διατάξεων του Συντάγματος ή/και του Νόμου υπήρξε.

Έχω εξετάσει την προσβαλλόμενη απόφαση υπό το πρίσμα του συνόλου των στοιχείων που τέθηκαν ενώπιον του Δικαστηρίου, τα οποία αποτέλεσαν το υπόβαθρο για προώθηση των εκατέρωθεν θέσεων, είτε κατά είτε υπέρ της νομιμότητας της προσβαλλόμενης πράξης.

Εν πρώτοις, σε σχέση με τους ισχυρισμούς του αιτητή ότι πεπλανημένα διαπιστώθηκε παράβαση εκ μέρους του, καθότι ο ίδιος δεν γνώριζε τα δεδομένα επί των οποίων στηρίχθηκαν οι διαπιστωθείσες παραβάσεις, επειδή τα ζητήματα σε σχέση με τα οποία διαπιστώθηκε παράβαση, δεν περιλαμβάνονταν ούτε στις αρμοδιότητές του, αλλ' ούτε στις αρμοδιότητες της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων, της οποίας αυτός ήταν μέλος, επισημαίνεται εξ' αρχής ότι από τον ίδιο το Νόμο απορρέει η υποχρέωση τόσο για τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου όσο και για τον Γενικό Διευθυντή της Εταιρείας να ελέγξουν και να προβούν σε δηλώσεις, με τις οποίες να επιβεβαιώνουν ότι οι οικονομικές καταστάσεις καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα και να παρέχουν αληθή και δίκαιη εικόνα των στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού, της οικονομικής κατάστασης και του κέρδους ή ζημιών του εκδότη και των επιχειρήσεων, που περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς, ως σύνολο. Ειδικότερα, στο άρθρο 9 του Νόμου προβλέπονται τα εξής:

«9.(1) Κάθε εκδότης δημοσιοποιεί, το συντομότερο δυνατό και το αργότερο εντός τεσσάρων (4) μηνών μετά το τέλος κάθε οικονομικού έτους, ετήσια οικονομική έκθεση.

[...]

(3). Η ετήσια οικονομική έκθεση περιλαμβάνει-

[...]

(γ) δηλώσεις των μελών του διοικητικού συμβουλίου του εκδότη, του γενικού διευθυντή ή του προσώπου που ασκεί αντίστοιχα καθήκοντα,

και του οικονομικού διευθυντή, εφόσον δεν είναι μέλη του διοικητικού συμβουλίου του εκδότη, των οποίων το ονοματεπώνυμο και η ιδιότητα αναγράφονται σαφώς, σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (7).

[...]

(7) Τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο (γ) του εδαφίου(3), προβαίνουν σε δηλώσεις, με τις οποίες επιβεβαιώνουν ότι, εξ όσων γνωρίζουν:

(α) οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις

(i) καταρτίσθηκαν σύμφωνα με τα εφρμοστέα λογιστικά πρότυπα και σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (4), και

(ii) παρέχουν αληθινή και δίκαιη εικόνα των στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού της οικονομικής κατάστασης και του κέρδους ή ζημιών του εκδότη και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς ως σύνολο.».

Άμεσα σχετικές και οι διατάξεις του άρθρου 10 του Νόμου, αναφορικά με τις εξαμηνιαίες οικονομικές εκθέσεις:

«10.-(1) Κάθε εκδότης μετοχών ή χρεωστικών τίτλων δημοσιοποιεί, το συντομότερο δυνατό και το αργότερο εντός δύο μηνών μετά τη λήξη του πρώτου εξαμήνου του οικονομικού έτους, εξαμηνιαία οικονομική έκθεση, που αφορά το πρώτο εξάμηνο του οικονομικού έτους.

[...]

(3) Η εξαμηνιαία οικονομική έκθεση περιλαμβάνει -

[...]

(γ) δηλώσεις των μελών του διοικητικού συμβουλίου του εκδότη, του γενικού διευθυντή ή του προσώπου που ασκεί αντίστοιχα καθήκοντα, και του οικονομικού διευθυντή, εφόσον δεν είναι μέλη του διοικητικού συμβουλίου του εκδότη, των οποίων το ονοματεπώνυμο και η ιδιότητα αναγράφονται σαφώς, σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (7).».

Σύμφωνα δε με το εδάφιο (7) του άρθρου 10, τα πρόσωπα που αναφέρονται στην προεκτεθείσα παράγραφο 3(γ), προβαίνουν σε δηλώσεις, με τις οποίες επιβεβαιώνουν, μεταξύ άλλων ότι, εξ όσων γνωρίζουν, οι ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις (i) καταρτίσθηκαν σύμφωνα με το εφαρμοστέο λογιστικό πρότυπο και σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (4), και (ii) παρέχουν αληθινή και δίκαιη εικόνα των στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού της οικονομικής κατάστασης και του κέρδους ή ζημιών του εκδότη και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς ως σύνολο.

Εν προκειμένω, όπως προκύπτει και από το ίδιο το περιεχόμενο της επίδικης απόφασης (βλ. σελ. 26 και 49 του πρακτικού της συνεδρίας της καθ' ης η αίτηση ημερομηνίας 8.5.2017, παράρτημα 10 στην ένσταση), οι εν λόγω δηλώσεις υπήρξαν καίριας σημασίας, εφόσον με τις δηλώσεις αυτές, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου *«αναλαμβάνουν προσωπική ευθύνη για την κατάρτιση της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης που αφορά τον εκδότη. Η ενέργεια τους ενισχύει την εμπιστοσύνη των μετόχων στον εκδότη για την ύπαρξη διαφάνειας σχετικά με τις πληροφορίες που τον αφορούν»*. Περαιτέρω, στις σελίδες 26-27 και 49-50 του ίδιου πρακτικού, εκτίθενται από την καθ' ης η αίτηση οι λόγοι για τους οποίους ο αιτητής είχε τη δυνατότητα, λόγω της θέσης του, να έχει πρόσβαση σε όλες τις πληροφορίες που αφορούσαν στην Εταιρεία και όφειλε να μεριμνήσει ώστε να γίνει

πρόβλεψη (απομείωση) της λογιστικής αξίας των δανείων. Παράλληλα, ρητά καταγράφεται στο πρακτικό ότι, στις αρμοδιότητες της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων, της οποίας ο αιτητής ήταν μέλος, περιλαμβάνονταν και η αρμοδιότητα σε σχέση με την επάρκεια των προβλέψεων. Αυτό δε αναφέρεται και στην ετήσια οικονομική έκθεση της Εταιρείας.

Δεδομένων των προεκτεθεισών προνοιών του Νόμου, αλλά και ως εκ της θέσης που κατείχε στην Εταιρεία ο αιτητής, κατά τον ουσιώδη χρόνο που προέβη στις συγκεκριμένες δηλώσεις προς τους επενδυτές, όφειλε και/ή ήταν σε θέση να γνωρίζει τις απαιτούμενες και/ή βασικές πληροφορίες και/ή τα δεδομένα επί των οποίων στηρίχθηκαν οι διαπιστωθείσες παραβάσεις. Αν δε ο αιτητής δεν ήταν σε θέση να εκπληρώσει την πιο πάνω υποχρέωσή του, τότε δεν θα έπρεπε να προβεί σε οποιαδήποτε δήλωση. Ο δε ισχυρισμός του αιτητή ότι τα συγκεκριμένα ζητήματα δεν ενέπιπταν στις αρμοδιότητές του, δεν μπορεί να ευσταθεί. Υπενθυμίζεται, συναφώς, ότι ο αιτητής προέβη στις εν λόγω δηλώσεις υπό την ιδιότητα του Αναπληρωτή Διευθύνοντα Συμβούλου της Εταιρείας και ήταν μέλος της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων, η οποία ήταν υπεύθυνη για την επάρκεια των προβλέψεων. Προκύπτει, συνακόλουθα, ότι οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων, της οποίας ο αιτητής ήταν μέλος, είχαν άμεση συνάφεια με τις διαπιστωθείσες παραβάσεις που αφορούν στην

επάρκεια των προβλέψεων για τα δάνεια. Άμεσα σχετική επί του υπό συζήτηση θέματος είναι η απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην **Αννίτα Φιλιππίδου ν. Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, Υποθ. Αρ. 975/2014, ημερ. 13.1.2016**, στην οποία επισημάνθηκαν τα εξής (η έμφαση έχει προστεθεί):

*«[...] οι υποχρεώσεις που επιβάλλει ο Νόμος 190(1)/2007 σε συγκεκριμένα πρόσωπα δεν είναι δυνατό να εξουδετερώνονται από την εσωτερική δομή ή οδηγίες οποιασδήποτε εταιρείας. Ο Οικονομικός Διευθυντής έχει συγκεκριμένες εκ του Νόμου υποχρεώσεις. **Αν δεν ήταν σε θέση να τις εκπληρώσει ή αγνοούσε σημαντικά δεδομένα, δεν θα έπρεπε να προβαίνει σε δηλώσεις προς τούς επενδυτές, τόσο σημαντικές και τόσο άμεσα συνδεδεμένες με τα δικαιώματά τους ή με επενδυτικές ενέργειες στις οποίες θα προέβαιναν στηριζόμενοι στις δηλώσεις αυτές.**».*

Ενόψει των πιο πάνω, ο ισχυρισμός του αιτητή ότι δεν υπήρξε παράβαση εκ μέρους του, καθότι ο ίδιος δεν γνώριζε τα δεδομένα επί των οποίων στηρίχθηκαν οι διαπιστωθείσες παραβάσεις, δεν μπορεί να έχει έρεισμα.

Προχωρώ τώρα στην επιμέρους εξέταση των εγειρόμενων λόγων ακύρωσης που προωθούνται δια των γραπτών αγορεύσεων του αιτητή. Οι πρώτοι δυο εξ' αυτών, ως έχουν εκτεθεί και πιο πάνω, αφορούν μόνο στην παράβαση αναφορικά με τις δηλώσεις του αιτητή που περιλήφθηκαν στην ετήσια οικονομική έκθεση της Εταιρείας για το έτος

που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2010. Λόγω δε της άμεσης συνάφειάς τους, εξετάζονται μαζί, αμέσως κατωτέρω:

Ισχυρίζεται λοιπόν ο αιτητής ότι παραβιάστηκε η αρχή που κατοχυρώνεται στο Άρθρο 12.2 του Συντάγματος, σύμφωνα με την οποία *«ο απαλλαγείς ή καταδικασθείς δεν δικάζεται εκ δευτέρου διά το αυτό αδίκημα»*, καθώς και η αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης προς τη Διοίκηση, η δε συμπεριφορά της καθ' ης η αίτηση, σύμφωνα πάντα με τον αιτητή, συνιστά κατάχρηση εξουσίας. Κατά τον συνήγορο του αιτητή, με την επίδικη απόφαση παραβιάζεται η πιο πάνω αρχή (*ne bis in idem*), καθότι η ορθότητα τόσο της ετήσιας ενοποιημένης οικονομικής κατάστασης για το έτος που έληξε στις 31.12.2011, όσο και της ενδιάμεσης συνοπτικής εξαμηνιαίας κατάστασης που έληξε στις 30.6.2012, έχουν ήδη εξεταστεί σε προηγούμενη απόφαση της καθ' ης η αίτηση. Από τη στιγμή δε που η καθ' ης η αίτηση εξέτασε τις πιο πάνω καταστάσεις και κατέληξε στα συμπεράσματά της δι' άλλης απόφασής της, ημερομηνίας 4.6.2014, δεσμεύεται από την απόφαση αυτή και δεν μπορεί να επανέρχεται με νέα επιβολή προστίμου *«για τις ίδιες οικονομικές καταστάσεις αλλά για άλλο θέμα»*. Προς υποστήριξη των ισχυρισμών του, ο αιτητής αναφέρεται σε άλλες αποφάσεις επιβολής προστίμου, που έλαβε η καθ' ης η αίτηση σε σχέση με άλλες διαπιστωθείσες παραβάσεις εκ μέρους του.

Ωστόσο, δεν μπορώ να συμφωνήσω με τις πιο πάνω θέσεις.

Στην παρούσα υπόθεση, η προσβαλλόμενη απόφαση ήταν το αποτέλεσμα προηγηθείσας *διοικητικής* διαδικασίας που απέληξε στην επιβολή διοικητικού προστίμου για παράβαση των προεκτεθεισών διατάξεων του Νόμου. Η υπό αναφορά διαδικασία, έχει κατ' επανάληψη κριθεί ότι αποτελεί διοικητική διαδικασία και όχι ποινική ή οιονεί ποινική διαδικασία (***Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ν. Εξέλιξη Επενδυτική (2006) 3 Α.Α.Δ. 310, E&G Electricplus ν. Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου Υποθ. Αρ. 1198/08 ημερ. 25.9.2009, Aspis Πρόνοιας Α.Ε.Γ.Α. κ.α. ν. Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Υποθ. Αρ. 1006/09 ημερ. 22.7.2010, Ζένιος Δημητρίου ν. Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, Υποθ. Αρ. 159/2011, ημερ. 29.4.2011***). Έχει καταστεί σαφές από τη νομολογία ότι το διοικητικό πρόστιμο δεν μπορεί να κατηγοριοποιηθεί ως «ποινή», εντός της εννοίας του Άρθρου 12 του Συντάγματος, ώστε να γίνεται λόγος για πρόσαψη ποινικών κατηγοριών, η δε κατηγοριοποίηση της φύσης της υπόθεσης σε διοικητική, δεν της προδίδει ποινικό χαρακτήρα, ώστε να υπάρχει εξομοίωση με ποινική δίκη, «άλλως θα υπήρχε κατάργηση των διοικητικών μέτρων που μπορεί να επιβάλει μια αρχή που ενεργεί ως διοικητικό όργανο» (βλ. ***E. & G. Electricplus, ανωτέρω***). Συνεπώς, τα όσα αναφέρονται στο Άρθρο 12.2 του Συντάγματος περί απαγόρευσης δεύτερης δίωξης, δεν τυγχάνουν εν προκειμένω εφαρμογής, αλλ' ούτε και προκύπτει να

υφίσταται ζήτημα παραβίασης δεδικασμένου, εφόσον, κατά τη νομολογία, για να είναι εφαρμοστέο το δόγμα αυτό, πρέπει να πρόκειται για το ίδιο αδίκημα, τόσο όσον αφορά στα γεγονότα όσο και στο νόμο (βλ. **Τασούλλα Κονέ ν. Χαράλαμπου Φλουρή κ.α., Ποινική Έφεση αρ. 209/2013, ημερ. 5.3.2015**).

Εν προκειμένω, στη βάση των όσων έχουν τεθεί ενώπιόν μου, δεν προκύπτει να έχει η καθ' ης η αίτηση εξετάσει στο παρελθόν ενδεχόμενη παράβαση εκ μέρους του αιτητή αναφορικά με παραβάσεις που να στηρίζονται στα ίδια, με αυτά της παρούσας, γεγονότα και πιο συγκεκριμένα ενδεχόμενη παράβαση αναφορικά με τη λογιστική αξία των δανείων στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31.12.2010, καθώς και στις ενδιάμεσες συνοπτικές ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας για το εξάμηνο που έληξε στις 30.6.2011. Αυτό που είχε εξεταστεί από την καθ' ης η αίτηση, και αυτό σε σχέση με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας για το έτος που έληξε στις 31.12.2010 και όχι σε σχέση με τις ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις για την περίοδο που έληξε στις 30.6.2011, ήταν η ενδεχόμενη μη τήρηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου, καθότι δεν έγινε πρόβλεψη (απομείωση) σε σχέση με τη λογιστική αξία των Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου, που κατείχε η Εταιρεία. Συνεπώς, η υπό του αιτητή επικαλούμενη αρχή του *ne bis in idem*, δεν μπορεί να τύχει εφαρμογής στην παρούσα περίπτωση και

ούτε μπορεί να στοιχειοθετηθεί ισχυρισμός ότι ο αιτητής καταδικάστηκε εν προκειμένω για οποιοδήποτε ζήτημα, για το οποίο είχε ήδη διαπιστωθεί παράβαση εκ μέρους του ή είχε αθωωθεί στο παρελθόν.

Επιπρόσθετα, ο αιτητής δεν έχει αποδείξει το βάρος απόδειξης που φέρει και δεν έχει καταδείξει ότι οι διαπιστωθείσες εκ μέρους του παραβάσεις που προσβάλλονται με την παρούσα προσφυγή, βασίζονται στα ίδια γεγονότα με οποιαδήποτε άλλη απόφαση της καθ' ης η αίτηση. Ούτε και προκύπτει να έχει η καθ' ης η αίτηση εξετάσει οποιαδήποτε ενδεχόμενη παράβαση από μέρους του αιτητή, η οποία να αφορά παραβάσεις που να στηρίζονται στα ίδια γεγονότα. Η μόνη δε αναφορά που γίνεται σε σχέση με αποφάσεις της καθ' ης η αίτηση που αφορούν στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας για το έτος που έληξε στις 31.12.2010, αφορούν, όπως έχει προαναφερθεί, σε διαφορετικά γεγονότα, ήτοι την απομείωση της λογιστικής αξίας των Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου.

Περαιτέρω, στη βάση των αμέσως πιο πάνω, κρίνεται αβάσιμος και ο δεύτερος προβαλλόμενος λόγος ακύρωσης περί παράβασης της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του διοικούμενου προς τη Διοίκηση και περί κατάχρησης εξουσίας. Είναι αρκετό να υπομνησθεί ότι η σχετική νομοθεσία, η οποία έχει ήδη εκτεθεί πιο πάνω, επιβάλλει συγκεκριμένες υποχρεώσεις, εν προκειμένω στα μέλη του Διοικητικού

Συμβουλίου της Εταιρείας, και τυχόν αποδοχή της θέσης, ουσιαστικά, του αιτητή ότι πιθανή διερεύνηση αναφορικά με συγκεκριμένο γεγονός εμποδίζει την καθ' ης η αίτηση να διερευνήσει οποιεσδήποτε άλλες ανεξάρτητες και αυτοτελείς παραβάσεις που ενδεχομένως διαπράχθηκαν και οι οποίες στηρίζονται σε διαφορετικά γεγονότα, όχι μόνο θα οδηγούσε σε παράλογα αποτελέσματα, αλλά και θα ισοδυναμούσε με κατάργηση των διατάξεων του Νόμου, οι οποίες απαγορεύουν την παροχή οποιωνδήποτε παραπλανητικών πληροφοριών.

Κατά συνέπεια, οι δυο πρώτοι λόγοι ακύρωσης που προωθεί ο αιτητής, απορρίπτονται ως αβάσιμοι.

Προχωρώ στην εξέταση του τρίτου προβαλλόμενου λόγου ακύρωσης, στο πλαίσιο του οποίου εγείρεται ο ισχυρισμός ότι η καθ' ης η αίτηση, κατά παράβαση της αρχής της χρηστής διοίκησης, εσφαλμένα και υπό πλάνη περί το νόμο, θεώρησε ότι δεν είχε υποχρέωση να αποφασίσει επί όλων των νομικών σημείων που ο αιτητής είχε προβάλει με τις παραστάσεις του. Κατά τη σχετική εισήγηση, η Επιτροπή δεν εξέτασε το σύνολο των ισχυρισμών του αιτητή, αλλά αποφάσισε να καταγράψει τα γενικά σημεία, παραπέμποντας τον αιτητή στο Ανώτατο Δικαστήριο για την εξέταση όλων των θεμάτων που αυτός είχε θέσει. Γίνεται συναφώς αναφορά στις σελίδες 3 και 5 του πρακτικού συνεδρίας της καθ' ης η

αίτηση, ημερομηνίας 8.5.2017, όπου καταγράφεται ότι η Επιτροπή «αποφάσισε να καταγράψει τα ακόλουθα γενικά σημεία τα οποία προκύπτουν από τις γραπτές παραστάσεις των πιο πάνω εμπλεκόμενων προσώπων, σημειώνοντας και τονίζοντας ότι η τελική απόφαση επί όλων των νομικών σημείων, ανήκει στην αρμοδιότητα του Ανωτάτου Δικαστηρίου».

Μετά από ενδελεχή εξέταση του πρακτικού λήψης της επίδικης απόφασης κατά τη συνεδρία της Επιτροπής, ημερομηνίας 8.5.2017, κρίνω ότι ο συγκεκριμένος ισχυρισμός δεν ευσταθεί, αλλά αντίθετα, προκύπτει ότι εξετάστηκαν με την απαιτούμενη επάρκεια τα επιμέρους ζητήματα που είχε εγείρει ο αιτητής δια των παραστάσεών του. Συγκεκριμένα, σε σχέση με τους ισχυρισμούς του αιτητή ότι ο ίδιος δεν ήταν σε θέση να εξετάσει τις προβλέψεις για τα δάνεια, καθώς και ότι η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, της οποίας ο αιτητής ήταν μέλος, δεν είχε οποιαδήποτε αρμοδιότητα για θέματα προβλέψεων, σχετικές είναι οι σελίδες 26-27 και 49-50 του πρακτικού ημερομηνίας 8.5.2017, όπου, ως έχει προαναφερθεί, εκτίθενται οι λόγοι για τους οποίους ο αιτητής είχε τη δυνατότητα, λόγω της θέσης του, να έχει πρόσβαση σε όλες τις πληροφορίες που αφορούσαν στην Εταιρεία και όφειλε να μεριμνήσει ώστε να γίνει πρόβλεψη (απομείωση) της λογιστικής αξίας των δανείων. Καταγράφεται επίσης ρητά ότι στις αρμοδιότητες της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων, της οποίας ο αιτητής ήταν μέλος,

περιλαμβανόταν και η αρμοδιότητα σε σχέση με την επάρκεια των προβλέψεων. Περαιτέρω, προκύπτει ότι λήφθηκαν υπόψη και οι ισχυρισμοί του αιτητή περί παράβασης της αρχής της αμεροληψίας και προκατάληψης (βλ. σελ. 5 του ίδιου πρακτικού, όπου, μεταξύ άλλων, αναφέρεται ότι «το όλο θέμα τυγχάνει χειρισμού σε άλλες υποθέσεις ενώπιον του Δικαστηρίου και δεν χρήζει περαιτέρω ανάλυσης αφού θα τύχει νομικού χειρισμού ενώπιον του αρμοδίου Δικαστηρίου, εάν και εφόσον προκύψει και στην παρούσα υπόθεση»).

Γενικότερα, εξετάζοντας το πρακτικό λήψης της επίδικης απόφασης, δεν εντοπίζεται οτιδήποτε που θα μπορούσε να στοιχειοθετήσει τον ισχυρισμό ότι δεν λήφθηκαν υπόψη και/ή δεν εξετάστηκαν από την καθ' ης η αίτηση όλα τα ζητήματα που ο αιτητής είχε εγείρει δια των παραστάσεών του. Κατά συνέπεια, απορρίπτεται ως αβάσιμος και ο τρίτος προβαλλόμενος λόγος ακύρωσης.

Με τον τέταρτο λόγο ακύρωσης που προωθείται, τίθεται από τον αιτητή ζήτημα πραγματικής και νομικής πλάνης κατά τη λήψη της επίδικης απόφασης. Συναφώς, ο αιτητής ισχυρίζεται ότι πάσχει η προσβαλλόμενη απόφαση, καθότι πεπλανημένα και κατ' εσφαλμένη εφαρμογή του Νόμου, διαπιστώθηκε παράβαση από μέρους του, εφόσον, ως προβάλλει, ο ίδιος υπέγραψε τις επίμαχες δηλώσεις «εξ' όσων γνώριζε», όπως προβλέπεται στα άρθρα 9(7) και 10(7) του

Νόμου, και στηριζόμενος σε στοιχεία και στη γνώση του για τα θέματα που αφορούσαν τον χώρο της εκτελεστικής του ευθύνης.

Όπως έχει προαναφερθεί, ο Νόμος (βλ. άρθρα 9(7)(α) και 10(7)(α) αυτού) επιβάλλει αποκλειστικά στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, καθώς και στον Γενικό Διευθυντή, την σαφή υποχρέωση να ελέγξουν και να προβούν σε δηλώσεις, με τις οποίες να επιβεβαιώνουν ότι οι οικονομικές καταστάσεις καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα λογιστικά πρότυπα και παρέχουν αληθή και δίκαιη εικόνα των στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού, της οικονομικής κατάστασης και του κέρδους ή ζημιών του εκδότη και των επιχειρήσεων, που περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς ως σύνολο. Οι δηλώσεις αυτές, όπως καταγράφεται και στο πρακτικό λήψης της επίδικης απόφασης, έχουν ουσιώδη σημασία, αφού με αυτές, τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου *«αναλαμβάνουν προσωπική ευθύνη για την κατάρτιση της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης που αφορά τον εκδότη. Η ενέργεια τους ενισχύει την εμπιστοσύνη των μετόχων στον εκδότη για την ύπαρξη διαφάνειας σχετικά με τις πληροφορίες που τον αφορούν»*. Όπως έχει ήδη λεχθεί πιο πάνω, ο αιτητής, ως εκ της ιδιότητας και/ή της θέσης του στην Εταιρεία, ήτοι του Αναπληρωτή Διευθύνοντα Συμβούλου, καθώς και του μέλους της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων, αποτελούσε μέρος της ηγετικής πυραμίδας της Εταιρείας και όφειλε και ήταν σε θέση να γνωρίζει βασικές πληροφορίες

αναφορικά τους συγκεκριμένους κινδύνους, όταν προέβαινε στη συγκεκριμένη δήλωση προς τους επενδυτές. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται στο πρακτικό λήψης της προσβαλλόμενης απόφασης (βλ. σελίδες 26-27 και 49-50), ο αιτητής:

«[...] κατείχε τη Θέση του Αναπληρωτή Διευθύνοντα Συμβούλου, ως εκ τούτου αποτελούσε μέρος της ηγετικής πυραμίδας της Εταιρείας.

-ο κ. Στυλιανίδης ήταν Μέλος της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων, η οποία ήταν υπεύθυνη για την επάρκεια των προβλέψεων, ως αναφέρεται στην Ετήσια Έκθεση της Εταιρείας για το έτος που έληξε στις 31.12.2010.

- Λόγω της θέσης του ως Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος και ως Μέλος της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων, ο κ. Στυλιανίδης είχε τη δυνατότητα να έχει πρόσβαση σε όλες τις πληροφορίες που αφορούσαν την Εταιρεία και όφειλε να μεριμνήσει ώστε να γίνει απομείωση επί της λογιστικής αξίας των MIGO-Δανείων στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31.12.2010 ώστε αυτές να παρέχουν αληθινή και δίκαιη εικόνα.».

Εν προκειμένω, οι διαπιστωθείσες παραβάσεις αφορούσαν στη μη επάρκεια των προβλέψεων για τα δάνεια στις οικονομικές καταστάσεις. Συνεπώς, ως εκ της θέσεώς του, ως Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος και ως Μέλος της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων, ο

αιτητής είχε τη δυνατότητα να έχει πρόσβαση σε όλες τις πληροφορίες που αφορούσαν την Εταιρεία και όφειλε να μεριμνήσει για την επάρκεια των προβλέψεων για τα δάνεια στις οικονομικές καταστάσεις, ώστε αυτές να παρέχουν αληθινή και δίκαιη εικόνα. Άμεσα σχετικά με το υπό συζήτηση θέμα, είναι τα όσα λέχθηκαν στην **Αννίτα Φιλιππίδου, ανωτέρω**, όπου απορρίφθηκαν παρόμοιοι ισχυρισμοί που είχε προβάλει η εκεί αιτήτρια ότι είχε υπογράψει τις εν λόγω δηλώσεις εξ' όσων γνώριζε και ότι δεν είχε αυτή οποιαδήποτε γνώση των κινδύνων.

Οι πιο πάνω διαπιστώσεις ουδόλως επηρεάζονται και/ή διαφοροποιούνται με τα όσα προβάλλει ο συνήγορος του αιτητή στη σελίδα 13 της αρχικής γραπτής του αγόρευσης, ότι δηλαδή ο αιτητής δεν κατείχε εξειδικευμένες γνώσεις, για να είναι σε θέση να κρίνει και να βεβαιωθεί κατά πόσον οι οικονομικές καταστάσεις είχαν ετοιμαστεί με βάση τα διεθνή λογιστικά πρότυπα και ότι ο ίδιος βασίστηκε στις διαβεβαιώσεις των εξωτερικών ελεγκτών και των εξειδικευμένων στελεχών, ότι οι οικονομικές καταστάσεις ήταν σύμφωνες με τα λογιστικά πρότυπα. Στο ίδιο το πρακτικό λήψης της επίδικης απόφασης, η καθ' ης η αίτηση αναφέρει ότι «[...] η εμπλοκή στην προετοιμασία των Οικονομικών Καταστάσεων από τις εταιρείες Ορκωτών Ελεγκτών Pricewaterhouse-coopers και Grant Thornton, δεν αποτελεί από μόνη της απόδειξη ότι δεν υπήρχαν παραβάσεις της κείμενης νομοθεσίας που διέπει τα υπό εξέταση θέματα, και δη την

πιθανότητα οι οικονομικές καταστάσεις να είχαν ετοιμαστεί κατά παράβαση των Δ.Λ.Π.». Εξ' άλλου, όπως ορθώς επισημαίνεται και από τη συνήγορο της καθ' ης η αίτηση, εάν οι υποχρεώσεις των μελών του διοικητικού συμβουλίου εξαντλούνταν, όπως ο αιτητής εισηγείται, στον διορισμό ελεγκτικού οίκου σε σχέση με τις οικονομικές καταστάσεις, ο νομοθέτης δεν θα επέβαλλε οποιαδήποτε άλλη υποχρέωση στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και δεν θα απαιτούσε δηλώσεις των μελών του διοικητικού συμβουλίου που να επιβεβαιώνουν ότι οι οικονομικές καταστάσεις καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα διεθνή λογιστικά πρότυπα. Άμεσα σχετική επί του υπό συζήτηση θέματος είναι η απόφαση του Σεραφείμ, Δ.Δ.Δ., στην **Λυσάνδρου ν. Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, Υποθ. Αρ. 1117/2014 ημερ.10.9.2018**, όπου, με αναφορά και στα όσα λέχθηκαν και στην **Αννίτα Φιλιππίδου, ανωτέρω**, απέρριψε τους ισχυρισμούς του εκεί αιτητή ότι το καθήκον του για επίδειξη επιμέλειας εξαντλείται στην επιλογή εξειδικευμένων προσώπων για καταρτισμό των ενημερωτικών δελτίων.

Ως εκ των πιο πάνω, απορρίπτεται ως αβάσιμος και ο τέταρτος προβαλλόμενος λόγος ακύρωσης.

Με τον πέμπτο εγειρόμενο λόγο ακύρωσης, ο αιτητής εγείρει ζήτημα παραβίασης του εύλογου χρόνου λήψης της επίδικης απόφασης και του άρθρου 10 του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου

(Ν. 158(I)/1999), καθότι, ως ισχυρίζεται, η καθ' ης η αίτηση καθυστέρησε αδικαιολόγητα να τον καλέσει να υποβάλει γραπτές παραστάσεις και να λάβει την προσβαλλόμενη απόφαση, με την οποία και διαπιστώθηκε η εκ μέρους του παράβαση.

Δεν μπορώ να συμφωνήσω με τις πιο πάνω θέσεις. Αντίθετα, στη βάση του συνόλου των στοιχείων που έχουν τεθεί ενώπιόν μου, προκύπτει ότι η καθ' ης η αίτηση άσκησε την αρμοδιότητά της εντός ευλόγου χρόνου από την αποκάλυψη των σχετικών με την διαπιστωθείσα παράβαση γεγονότων. Κατά πάγια νομολογία, ο εύλογος χρόνος εξαρτάται από τα περιστατικά της κάθε υπόθεσης, το δε κριτήριο του εύλογου χρόνου είναι αντικειμενικό και τελικός κριτής είναι το Δικαστήριο (**Δημοτική Επιτροπή Αγ. Δομετίου ν. Χριστοφόρου (1994) 3 Α.Α.Δ. 434**). Εν προκειμένω, εξετάζοντας το ιστορικό και τα γεγονότα της υπόθεσης, ως αυτά έχουν εκτεθεί και πιο πάνω, και λαμβάνοντας υπόψη την έκταση της αναγκαίας έρευνας επί πολύπλοκων και σοβαρών ζητημάτων, δεν εντοπίζεται αδράνεια και/ή αργοπορία που να οφειλόταν αποκλειστικά στην καθ' ης η αίτηση και, εν πάση περιπτώσει, κρίνω ότι ο χρόνος που παρήλθε μέχρι τη λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης, ήταν υπό τις περιστάσεις εύλογος. Βεβαίως, για τη διαμόρφωση της εν λόγω διαπίστωσης, δεν μπορεί να μην ληφθεί υπόψη ότι, για την υποβολή των γραπτών παραστάσεων του αιτητή, απαιτήθηκαν εννέα μήνες, ενώ περαιτέρω, ο αιτητής

υπέβαλε δια του δικηγόρου του και αίτημα για υποβολή προφορικών παραστάσεων, το οποίο έγινε δεκτό από την καθ' ης η αίτηση, η οποία επιπρόσθετα, εξέτασε, ως όφειλε, και τις θέσεις όλων των εμπλεκομένων προσώπων. Παρόμοιο ζήτημα εξετάστηκε από το Διοικητικό Δικαστήριο στην **Λυσάνδρου, ανωτέρω**, αλλά και πιο πρόσφατα, στην απόφαση του Διοικητικού Δικαστηρίου στις **Ευθύμιος Μπουλούτας κ.α. ν. Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, Συνεκδ. Υποθ. Αρ. 1266/2017, 1267/2017, 1268/2017 και 1269/2017, ημερ. 29.6.2021**, όπου και ακολουθήθηκε η ίδια προσέγγιση και τα όσα λέχθηκαν από το Δικαστήριο στην εν λόγω υπόθεση, τυγχάνουν εφαρμογής και εν προκειμένω, καθιστώντας αβάσιμους τους περί του αντιθέτου ισχυρισμούς της πλευράς του αιτητή.

Ενόψει των πιο πάνω, απορρίπτεται και ο πέμπτος εγειρόμενος λόγος ακύρωσης.

Ο έκτος προβαλλόμενος λόγος ακύρωσης, περί παράβασης του Άρθρου 28 του Συντάγματος, της αρχής της ισότητας και μη διενέργειας της δέουσας έρευνας εκ μέρους της καθ' ης η αίτηση, αφορά μόνο στην απόφαση της καθ' ης, σε σχέση με το ύψος του επιβληθέντος προστίμου. Παρομοίως, ο ένατος και δέκατος λόγος ακύρωσης, περί παραβίασης της αρχής της αναλογικότητας, περί άνισης μεταχείρισης (ένατος λόγος), αλλά και παράβασης της αρχής της ισότητας (δέκατος

λόγος), δεν στρέφονται κατά της νομιμότητας της διαπίστωσης παράβασης, αλλά μόνον κατά του ύψους του διοικητικού προστίμου. Ως εκ της συνάφειάς τους, οι εν λόγω τρεις εγειρόμενοι λόγοι ακύρωσης εξετάζονται μαζί, αμέσως πιο κάτω.

Στον πυρήνα της σχετικής επιχειρηματολογίας, βρίσκεται ο ισχυρισμός ότι η καθ' ης η αίτηση ενέταξε τον αιτητή στην ίδια κατηγορία με τα άλλα στελέχη της Εταιρείας, σε μια ισοπεδωτική, κατά τη σχετική εισήγηση, αντιμετώπιση του ρόλου του αιτητή με άλλα εμπλεκόμενα πρόσωπα και συγκεκριμένα με τους κ.κ. Ανδρέα Βγενόπουλο, Ευθύμιο Μπουλούτα, Μάρκο Φόρο, Παναγιώτη Κουννή και Νεοκλή Λυσάνδρου. Ωστόσο, υποβάλλει ο συνήγορος του αιτητή, υπήρχε σαφής διαφοροποίηση του ρόλου του αιτητή από αυτόν ενός εκάστου των υπολοίπων προσώπων, στον τρόπο που λειτουργούσε η Εταιρεία, και αυτό επέβαλλε διαφορετική μεταχείριση της περίπτωσης του. Ως εκ τούτου, υποβάλλει η πλευρά του αιτητή, η απόφαση επιβολής προστίμου σε αυτόν, μαζί με τα άλλα στελέχη της Εταιρείας, είναι άδικη και εσφαλμένη.

Εξετάζοντας το πρακτικό λήψης της επίδικης απόφασης, ημερομηνίας 8.5.2017, διαπιστώνω ότι οι πιο πάνω ισχυρισμοί δεν έχουν έρεισμα. Αντίθετα, προκύπτει μέσα από αυτό ότι η καθ' ης η αίτηση, για τη διαμόρφωση της κρίσης της, έλαβε υπόψη της και/ή συνεκτίμησε τη θέση που κατείχε το κάθε ένα από τα εμπλεκόμενα πρόσωπα στην

Εταιρεία, επιβάλλοντας ωσαύτως διαφορετικό πρόστιμο σε κάθε πρόσωπο, ανάλογα με τα ιδιαίτερα δεδομένα της κάθε περίπτωσης. Ειδικότερα, στις σελίδες 26-31 και 49-54 του υπό αναφορά πρακτικού, καταγράφονται οι λόγοι για τους οποίους αποφασίστηκε η επιβολή του συγκεκριμένου διοικητικού προστίμου στον αιτητή, καθώς και οι λόγοι για τους οποίους η καθ' ης η αίτηση αποφάσισε να επιβάλει σε άλλα πρόσωπα διαφορετικό διοικητικό πρόστιμο ή/και να μην επιβάλει διοικητικό πρόστιμο. Ειδικότερα, όσον αφορά στην περίπτωση του αιτητή, η καθ' ης η αίτηση ανέφερε στην απόφασή της ότι έλαβε υπόψη της την σοβαρότητα που αποδίδει ο νομοθέτης σε παραβάσεις αυτού του είδους (επιβεβαίωση παραπλανητικών πληροφοριών κατά παράβαση του άρθρου 40(1) του Νόμου), την κεντρική σημασία της δήλωσης, που περιλαμβάνεται στις οικονομικές εκθέσεις, από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, από τον Γενικό Διευθυντή και τον οικονομικό διευθυντή, με την οποία τα πρόσωπα αυτά αναλαμβάνουν προσωπική ευθύνη για την κατάρτιση της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης που αφορά στον εκδότη, καθώς και τη σημασία που έχει η ενέργεια των πιο πάνω για την ενίσχυση της εμπιστοσύνης των επενδυτών και για την ύπαρξη διαφάνειας. Λήφθηκε επίσης υπόψη το γεγονός ότι ο αιτητής, ως εκ της θέσεως του, αποτελούσε μέρος της ηγετικής πυραμίδας της Εταιρείας και ήταν μέλος της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων, η οποία ήταν υπεύθυνη για την

επάρκεια των προβλέψεων, ως δε Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος και ως Μέλος της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων, είχε τη δυνατότητα να έχει πρόσβαση σε όλες τις πληροφορίες που αφορούσαν στην Εταιρεία και όφειλε να μεριμνήσει ώστε να γίνει απομείωση επί της λογιστικής αξίας των MIGO-Δανείων στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31.12.2010, ώστε αυτές να παρέχουν αληθινή και δίκαιη εικόνα. Αναφέρεται, ακόμα, ότι λήφθηκαν υπόψη μετριαστικοί παράγοντες στην περίπτωση του αιτητή και δη το γεγονός ότι ο αιτητής ήταν ιεραρχικά υφιστάμενος του κ. Μπουλούτα, καθώς και ότι αυτός συμμετείχε στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων της Εταιρείας ως μέλος και δεν κατείχε την ιδιότητα του Προέδρου αυτής.

Είναι πάγια νομολογημένο ότι η αρχή της ισότητας επιβάλλει την υποχρέωση για ίση μεταχείριση μόνο των προσώπων που τελούν υπό τις ίδιες συνθήκες, ενώ, σύμφωνα και με το άρθρο 38(3) του Νόμου 158(I)/1999, η ίση μεταχείριση των άνισων είναι εξ' ίσου απαράδεκτη με την άνιση μεταχείριση των ίσων (**Ανδρέας Σωτηριάδης ν. Παντελής Θεοφυλάκτου και Άλλης (2002) 3 Α.Α.Δ. 56**). Εν προκειμένω, ο ισχυρισμός του αιτητή περί άνισης μεταχείρισης παρέμεινε γενικός και αφηρημένος, αφού ο αιτητής δεν έχει υποδείξει οποιαδήποτε συγκεκριμένη περίπτωση προσώπου που να τελούσε σε διαφορετικές συνθήκες από αυτόν και η καθ' ης η αίτηση να τον αντιμετώπισε με

όμοιο τρόπο με τον αιτητή, αλλά ούτε και οποιαδήποτε περίπτωση προσώπου που να τελούσε υπό τις ίδιες συνθήκες με τον αιτητή και να έτυχε ευνοϊκότερης μεταχείρισης. Ούτε και έχει η πλευρά του αιτητή παραθέσει οποιοδήποτε στοιχείο που να μπορεί να καταδείξει ότι το πρόστιμο που επιβλήθηκε στον αιτητή παραβιάζει την αρχή της ισότητας. Ταυτόχρονα, προκύπτει από το σχετικό πρακτικό ότι η καθ' ης η αίτηση είχε ενώπιον της και έλαβε υπόψη της τα επιμέρους δεδομένα που αφορούσαν έκαστο εμπλεκόμενο πρόσωπο. Συνεπώς, κρίνονται αβάσιμοι οι ισχυρισμοί του αιτητή περί άνισης μεταχείρισής του σε σχέση με τους κ.κ. Μπουλούτα, Κουννή, Μυλωνά και Φόρο.

Περαιτέρω, όπως προκύπτει από το εν λόγω πρακτικό, ο αιτητής δεν τελούσε σε όμοιες συνθήκες με οποιοδήποτε από τα πρόσωπα αυτά, ώστε να γίνεται λόγος για παράβαση της αρχής της ισότητας ή της αναλογικότητας. Ειδικότερα, κατά την επιβολή του προστίμου σε έκαστο εξ' αυτών, συνεκτιμήθηκε κατά πόσο τα πρόσωπα αυτά συμμετείχαν στην Επιτροπή Ελέγχου ή στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, των οποίων τα καθήκοντα είχαν άμεση συνάφεια με την παράβαση που διαπιστώθηκε, καθώς και η εκτελεστική ή μη ιδιότητα των προσώπων αυτών. Πιο συγκεκριμένα, όπως καταγράφεται στο σχετικό πρακτικό, ο κ. Ευθύμιος Μπουλούτας δεν συμμετείχε στην Επιτροπή Ελέγχου ή στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, στην οποία ο αιτητής ήταν μέλος και, ως εκ τούτου, δεν μπορεί να λεχθεί ότι δεν ήταν εύλογη η απόφαση

της καθ' ης η αίτηση να επιβάλει στον αιτητή το ίδιο πρόστιμο, παρά το γεγονός ότι ο Ευθύμιος Μπουλούτας ήταν Διευθύνων Σύμβουλος ενώ ο αιτητής ήταν Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, αλλά, εν αντιθέσει με τον Ευθύμιο Μπουλούτα, ο αιτητής συμμετείχε στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, της οποίας οι εργασίες είχαν συνάφεια με την διαπιστωθείσα παράβαση. Περαιτέρω εύλογη διάκριση εντοπίζεται και στο πρόστιμο το οποίο επιβλήθηκε στον κ. Παναγιώτη Κουννή, στον οποίο επιβλήθηκε χαμηλότερο πρόστιμο από τον αιτητή παρά το γεγονός ότι και ο Παναγιώτης Κουννής κατείχε τη Θέση Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου. Ωστόσο, εν αντιθέσει με τον αιτητή ο Παναγιώτης Κουννής δεν συμμετείχε ούτε στην Επιτροπή Ελέγχου ούτε στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, οι εργασίες των οποίων είχαν άμεση συνάφεια με τις παραβάσεις που διαπιστώθηκαν. Αντίστοιχα, και στην περίπτωση του κ. Μάρκου Φόρου, προκύπτει ότι υπήρχαν προφανείς διαφοροποιήσεις από την περίπτωση του αιτητή, αφού ο Μάρκος Φόρος, αν και ήταν όπως και ο αιτητής μέλος της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων και μέλος της Επιτροπής Ελέγχου εντούτοις δεν ήταν εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας και ούτε μέλος της ηγετικής πυραμίδας. Τέλος, και η περίπτωση του κ. Κωνσταντίνου Μυλωνά διαφοροποιείται από την περίπτωση του αιτητή, καθότι και ο Κωνσταντίνος Μυλωνάς είχε την ιδιότητα του μη εκτελεστικού μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας.

Τα πιο πάνω στοιχεία λήφθηκαν υπόψη από την καθ' ης η αίτηση, εφόσον στοιχειοθετούσαν εύλογη διάκριση, για την οποία δόθηκε επαρκής και τεκμηριωμένη αιτιολογία (βλ. και την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην **Αννίτα Φιλιππίδου, ανωτέρω**, αλλά και την απόφαση του Διοικητικού Δικαστηρίου στη **Νεοκλής Λυσάνδρου, ανωτέρω**, όπου εξετάστηκε παρόμοιο ζήτημα). Εξάλλου, κατά πάγια νομολογία, το Δικαστήριο δεν μπορεί στα πλαίσια της αναθεωρητικής του δικαιοδοσίας να υποκαταστήσει την κρίση του διοικητικού οργάνου και να αξιολογήσει πρωτογενώς τη σοβαρότητα της παράβασης εκάστου προσώπου και ούτε και μπορεί να επέμβει στον καθορισμό του ύψους του διοικητικού προστίμου, που αποτελεί ζήτημα που εμπίπτει στη διακριτική ευχέρεια του διοικητικού οργάνου (**Sigma Radio TV Ltd v. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, Υποθ. Αρ. 303/2003, ημερ. 14.2.2006** και **ANTENNA LIMITEΔ v. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, Αναθεωρητική Έφεση αρ. 58/2008, ημερ. 4.2.2011**).

Τα πιο πάνω καθιστούν αβάσιμους και τους ισχυρισμούς του αιτητή περί παράβασης των αρχών της αναλογικότητας και της ισότητας. Τα όσα ο αιτητής επικαλείται σε σχέση με τη μισθοδοσία του και τη μισθοδοσία άλλων προσώπων (ένατος λόγος ακύρωσης), θεωρώ ότι δεν σχετίζονται με τη νομιμότητα της προσβαλλόμενης απόφασης και τη δοθείσα αιτιολόγηση αυτής. Περαιτέρω, δεν σχετίζονται με τη νομιμότητα του διοικητικού προστίμου που επιβλήθηκε στον αιτητή, οι

αναφορές των δικηγόρων του αιτητή περί συνεργασίας του με τις ανακριτικές αρχές, η θέση του ότι υπήρξε μάρτυρας κατηγορίας και όχι κατηγορούμενος σε ποινική υπόθεση για τελείως διαφορετικά ζητήματα, εναντίον πρώην Διοικητικών Συμβούλων της Λαϊκής Τράπεζας, καθώς και οι τεταμένες σχέσεις που είχε με άλλους αξιωματούχους του Ομίλου (έκτος λόγος ακύρωσης).

Τέλος, σε σχέση με τους ισχυρισμούς του αιτητή περί παραβίασης της αρχής της ισότητας επειδή δεν εξετάστηκαν ενδεχόμενες παραβάσεις από μέρους των ελεγκτικών οίκων (δέκατος λόγος ακύρωσης), είναι αρκετό να υπομνησθεί ότι οι διαπιστωθείσες εκ μέρους του αιτητή παραβάσεις, στηρίζονται σε παραβάσεις συγκεκριμένων νομοθετικών προνοιών και δη στο γεγονός ότι ο αιτητής, ως μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, προέβη σε δηλώσεις, παρέχοντας παραπλανητικές πληροφορίες, κάτι που δεν ισχύει σε σχέση με τους ελεγκτικούς οίκους, ώστε να γίνεται λόγος για παράβαση της αρχής της ισότητας. Εν πάση δε περιπτώσει, ούτως ή άλλως και κατά πάγια αρχή του Διοικητικού Δικαίου, δεν αναγνωρίζεται ισότητα στην παρανομία (βλ. άρθρο 39 του Νόμου 158(Ι)/1999) και η διαπίστωση διάπραξης παράβασης εκ μέρους του αιτητή, δεν μπορεί να θεωρηθεί άκυρη απλά και μόνον επειδή ο αιτητής ισχυρίζεται ότι και άλλα πρόσωπα θα έπρεπε να είχαν ερευνηθεί και καταδικαστεί (βλ. **Αννίτα Φιλιππίδου**,

ανωτέρω, όπου εξετάστηκε παρόμοιο ζήτημα και ακολουθήθηκε η ίδια προσέγγιση).

Ως εκ των πιο πάνω, και ο έκτος, ένατος και δέκατος προβαλλόμενος λόγος ακύρωσης απορρίπτονται ως αβάσιμοι.

Περαιτέρω, με τον έβδομο εγειρόμενο λόγο ακύρωσης, ο αιτητής ισχυρίζεται ότι η καθ' ης η αίτηση πεπλανημένα διαπίστωσε παραβάσεις, καθότι, κατά τη σχετική εισήγηση, τα MIGO-Δάνεια αφορούσαν δάνεια, τα οποία δόθηκαν από την Marfin Egnatia Bank, θυγατρική του Ομίλου και, επομένως, αρμοδιότητα να εξετάσει τα στοιχεία αυτά είχε η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Ελλάδος. Προφανώς, με βάση όσα έχουν προεκτεθεί, ο συγκεκριμένος ισχυρισμός αφορά μόνο στη διαπιστωθείσα παράβαση σε σχέση με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31.12.2010. Ωστόσο, δεδομένου ότι οι δηλώσεις στις οποίες ο αιτητής προέβη και με τις οποίες κρίθηκε ότι δόθηκαν παραπλανητικές πληροφορίες, αφορούσαν στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας (Marfin Popular Bank Public Co Ltd) και όχι οποιαδήποτε άλλη εταιρεία, ο συγκεκριμένος ισχυρισμός, δεν μπορεί παρά να υπόκειται σε απόρριψη ως αβάσιμος. Όπως συναφώς αναφέρει η καθ' ης η αίτηση στο πρακτικό λήψης της επίδικης απόφασης, ημερομηνίας 8.5.2017 (βλ. σελ. 6 και 7)-

«[...] Η υπό διερεύνηση υπόθεση αφορά τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας *Marfin Popular Bank Public Co Ltd*, της οποίας οι τίτλοι, κατά τον ουσιώδη χρόνο, ήταν εισηγμένοι στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου. Η διερεύνηση δεν αφορά τις οικονομικές καταστάσεις της *Marfin Egnatia Τράπεζα Α.Ε.*.

Με βάση το άρθρο 7(1) του Ν.190(Ι)/2007: «Ο παρών Νόμος [Ν. 190(1)/2007] καθορίζει τις προϋποθέσεις για τη δημοσιοποίηση περιοδικών και διαρκών πληροφοριών, αναφορικά με εκδότες, των οποίων οι κινητές αξίες έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά και για τους οποίους η Δημοκρατία αποτελεί το κράτος μέλος καταγωγής.».

Με βάση το άρθρο 46(1) του Ν.190(Ι)/2007: «Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς είναι η αρμόδια αρχή για την εποπτεία και εξασφάλιση της εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος Νόμου και των δυνάμει αυτού εκδιδόμενων Οδηγιών καθώς και για την επιβολή διοικητικών κυρώσεων.».

Η εταιρεία *Marfin Popular Bank Public Co Ltd* τελεί υπό την εποπτεία της Επιτροπής για τη συμμόρφωση της με το Ν. 190(1)/2007 αφού κατά τον ουσιώδη χρόνο:

- είχε ως κράτος μέλος καταγωγής τη Δημοκρατία, και
- είχε εισηγμένες τις κινητές αξίες της σε ρυθμιζόμενη αγορά στη Δημοκρατία (Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου) και σε ρυθμιζόμενη αγορά στην Ελλάδα (Χρηματιστήριο Αθηνών).».

Ως εκ των πιο πάνω, και αυτός ο εγειρόμενος λόγος ακύρωσης απορρίπτεται ως αβάσιμος.

Παρομοίως, ως αβάσιμος θα πρέπει να απορριφθεί και ο επόμενος λόγος ακύρωσης που προωθεί η πλευρά του αιτητή, με τον οποίο

εγείρεται ο ισχυρισμός ότι πάσχει η επίδικη απόφαση, καθότι υπό πλάνη η καθ' ης η αίτηση θεώρησε ότι η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, στην οποία ο αιτητής ήταν μέλος, είχε αρμοδιότητα σε σχέση με την επάρκεια των προβλέψεων. Κατά το συνήγορο του αιτητή, οι προβλέψεις των δανείων δεν αποτελούν κίνδυνο, αλλά λογιστική αποτίμηση της πιθανής ζημιάς που μπορεί να προέλθει από ένα δάνειο ή από το χαρτοφυλάκιο των δανείων. Προς υποστήριξη των ισχυρισμών του, ο αιτητής επικαλείται απόσπασμα από την Ετήσια Οικονομική Έκθεση της Εταιρείας του 2010, το οποίο επισυνάπτει στην αρχική του αίτηση ως «Παράρτημα Α» και όπου συνοπτικά περιγράφονται οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων. Στην εν λόγω Έκθεση, σύμφωνα με τον αιτητή, δεν γίνεται οποιαδήποτε αναφορά στην επάρκεια προβλέψεων και, συνεπώς, υπό πλάνη η καθ' ης η αίτηση θεώρησε ότι η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων είχε οποιαδήποτε αρμοδιότητα σε σχέση με την επάρκεια των προβλέψεων: αρμόδια επ' αυτού, κατά τη σχετική εισήγηση, ήταν η Επιτροπή Ελέγχου.

Δεν συμφωνώ με τις πιο πάνω θέσεις. Είναι σαφές από τα ενώπιον μου τεθέντα στοιχεία και δη από την εν λόγω Ετήσια Οικονομική Έκθεση της Εταιρείας, σε σχέση με τη Διαχείριση Κινδύνων, ότι η επάρκεια των προβλέψεων αποτελεί ευθύνη της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων, όπου συμμετείχε και ο αιτητής και οι εργασίες της οποίας είχαν απόλυτη

συνάφεια με τις διαπιστωθείσες παραβάσεις. Συνεπώς, ορθώς λήφθηκε υπόψη από την καθ' ης η αίτηση, κατά τον καθορισμό του προστίμου που επιβλήθηκε στον αιτητή, ότι αυτός ήταν Μέλος της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων, η οποία ήταν υπεύθυνη για την επάρκεια των προβλέψεων, ως αναφέρεται στην Ετήσια Έκθεση της Εταιρείας για το έτος που έληξε στις 31.12.2010.

Κατά συνέπεια, απορρίπτεται και ο όγδοος λόγος ακύρωσης.

Προχωρώ στην εξέταση του ισχυρισμού περί μη διενέργειας της δέουσας έρευνας και εμφιλοχωρήσασας πλάνης, καθότι, σύμφωνα πάντα με τον αιτητή, η καθ' ης η αίτηση, στην απόφασή της περί ύπαρξης παράβασης εκ μέρους του αιτητή, δεν έκανε οποιαδήποτε αναφορά στην κατάθεση που δόθηκε από τον κ. Στέλιο Κωνσταντίνου, συνέταιρο της εταιρείας Pricewaterhousecoopers και επικεφαλής για τον έλεγχο των λογαριασμών των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων.

Όπως αναγράφεται στο πόρισμα των ερευνώντων λειτουργών σε σχέση με τον τρόπο διεξαγωγής της έρευνας, *«η έρευνα διεξήχθη κυρίως μέσω συλλογής πληροφοριών από την Εταιρεία, την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου και τους ελεγκτές της Εταιρείας»*. Επιπρόσθετα, στο ίδιο πόρισμα καταγράφεται ότι κλήθηκαν και έδωσαν κατάθεση επτά πρόσωπα, μεταξύ των οποίων και ο κ. Στέλιος Κωνσταντίνου. Δεν έχω λόγο να αμφισβητήσω, και ούτε και τέθηκε οτιδήποτε περί του

αντιθέτου ενώπιον μου, ότι η καθ' ης η αίτηση, κατέληξε στα συμπεράσματα και/ή στις διαπιστώσεις της, λαμβάνοντας υπόψη της όλα τα σχετικά στοιχεία, περιλαμβανομένου και του προεκτεθέντος πορίσματος, όπως αυτό διαμορφώθηκε και από τις ληφθείσες καταθέσεις, αιτιολογώντας την κατάληξή της με αναφορά σε συγκεκριμένα έγγραφα και στοιχεία που είχε ενώπιον της. Από τα καταγραφέντα στο πρακτικό λήψης της επίδικης απόφασης (βλ. σελ. 15-22 και 24-31 αναφορικά με την πρώτη διαπιστωθείσα παράβαση και σελ. 15-20, 35-45 και 47-54 αναφορικά με τη δεύτερη διαπιστωθείσα παράβαση), προκύπτει η διενέργεια της δέουσας έρευνας εκ μέρους της καθ' ης η αίτηση, ούτως ώστε να μην εντοπίζεται κενό έρευνας. Όπως υποδεικνύεται και στην γραπτή αγόρευση της συνηγόρου της καθ' ης η αίτηση, σχετικές είναι οι, περιεχόμενες στην επίδικη απόφαση, αναφορές εκ μέρους της καθ' ης η αίτηση στην Επιστολή της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου ημερομηνίας 9.11.2010 προς την Εταιρεία, η οποία προφανώς λήφθηκε υπόψη για τη διαπίστωση των παραβάσεων και στην οποία καταγράφονται και τα ακόλουθα:

«Είναι εμφανές από την επιστολή σας καθώς και από τα ερωτήματα που εγείρονται πιο πάνω ότι υπάρχει σοβαρή αδυναμία των πελατών που έλαβαν χρηματοδότηση για αγορά μετοχών στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της MIG να αποπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους. Τα δάνεια έληξαν χωρίς, στην συντριπτική πλειοψηφία τους, να έχουν αποπληρωθεί. Οι αναχρηματοδοτήσεις στις οποίες προέβη η

τράπεζα δεν έχουν βελτιώσει τη θέση της τράπεζας σε βαθμό που να διασκεδάσει τις ανησυχίες ότι είναι εκτεθειμένη σε σοβαρά κίνδυνο. Ως εκ τούτου αναμένουμε ότι η τράπεζα θα προβεί σε άμεση πρόβλεψη σε σχέση με τα εν λόγω δάνεια.

11. [...] Αν πράγματι, όπως ισχυρίζεστε ο πελάτης κατέχει σημαντική προσωπική περιουσία Θα έπρεπε μέχρι τώρα να είχε πλήρως αποπληρώσει τη οφειλή του όπως άλλωστε προνοείτο και από τη σύμβαση που υπέγραψε, ή στη χειρότερη περίπτωση να είχατε λάβει επιπρόσθετες κατάλληλες εξασφαλίσεις, ούτως ώστε να καλυφθεί πλήρως το άνοιγμα που παρουσιάζεται και που εκθέτει την τράπεζα σε αυξημένο κίνδυνο.

12. [...] Αντίθετα, τα δάνεια δεν αποπληρώθηκαν στη λήξη τους όπως προβλεπόταν, τα ποσοστά κάλυψης παραμένουν ιδιαίτερα χαμηλά και υπολείπονται σημαντικά τόσο των αντίστοιχων χρηματοδοτήσεων όσο και των απαιτούμενων ποσοστών κάλυψης, ενώ η τράπεζα δεν έχει λάβει καμιά επιπρόσθετη εξασφάλιση για να βελτιώσει τη θέση της και παρά τους ισχυρισμούς σας ότι οι πελάτες διαθέτουν σημαντική προσωπική περιουσία. Αντίθετα δόθηκαν νέα μακροχρόνια δάνεια διάρκειας δεκαπέντε και δέκα χρόνια, ενδεικτικό της σημαντικής αδυναμίας των πελατών να αποπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους.»

Εν πάση δε περιπτώσει, δε χωρεί αμφιβολία ότι τα πιο πάνω συνιστούν θέματα τεχνικά που απαιτούν ειδικές γνώσεις και όπως έχει κατ' επανάληψη νομολογηθεί, η ουσιαστική κρίση της Διοίκησης σε τεχνικά θέματα και θέματα που απαιτούν ειδικές γνώσεις, είναι ουσιαστικά ανέλεγκτη και γίνεται καταρχήν αποδεκτή και το Δικαστήριο δεν επεμβαίνει, εκτός αν αποδειχθεί πλάνη περί τα πράγματα ή υπέρβαση των ακραίων ορίων της διακριτικής ευχέρειας της Διοίκησης ή έλλειψη

αιτιολογίας (*Αν. Οικονομίδης κ.α. ν. Α.Η.Κ., Α.Ε. 140/2013, ημερ. 8.5.2020, Κυριάκου Ανδρέα Κκαίλα ν. Οργανισμού Γεωργικής Ασφάλισης, Α.Ε. 268/2012, ημερ. 1.11.2018, WTE WASSERTECHNIK GMBH ν. Δημοκρατίας, Α.Ε. 118/2011, ημερ. 23.1.2018, Πορίσματα Νομολογίας του Συμβουλίου Επικρατείας 1929-1959, σελ. 227 και Stavrinou ν. Republic (1986) 3(B) C.L.R. 1195*), ζητήματα που εν προκειμένω δεν εντοπίζω να υφίστανται. Στην παρούσα, οι διαπιστώσεις της καθ' ης η αίτηση αιτιολογούνται και τεκμηριώνονται με τρόπο αναλυτικό και σαφή, ενώ δεν διαπιστώνεται ούτε πλάνη, αλλ' ούτε και υπέρβαση των ακραίων ορίων της διακριτικής της ευχέρειας.

Περαιτέρω, και σε άμεση συνάφεια με τα αμέσως πιο πάνω, όπως έχει πολλάκις νομολογηθεί, το αναθεωρητικό Δικαστήριο δεν ασχολείται με τη διαπίστωση πρωτογενών γεγονότων και δεν επεκτείνεται στην ουσιαστική κρίση του διοικητικού οργάνου, αλλά εστιάζει την προσοχή του στο κατά πόσον η διεξαχθείσα έρευνα ήταν επαρκής και περιορίζεται σε έλεγχο νομιμότητας της διοικητικής πράξης, ως εύλογα επιτρεπτής υπό τις περιστάσεις (βλ. *FIRST ELEMENTS EUROCONSULTANTS LTD ν. Δημοκρατίας, Α.Ε. 34/2012, ημερ. 15.12.2017, Καμηλάρης ν. Δημοκρατίας (1991) 4 Α.Α.Δ. 725 και Δημοκρατία ν. C. Kassinos Cosntruction Ltd (1990) 3(E) Α.Α.Δ. 3835*). Η τελική δε εκτίμηση των γεγονότων και η λήψη της σχετικής

απόφασης αποτελεί καθήκον και υποχρέωση του αρμόδιου, κατά περίπτωση, διοικητικού οργάνου και τα Δικαστήρια δεν υποκαθιστούν τη Διοίκηση στην αναζήτηση και στάθμιση των στοιχείων αυτών (βλ. **LORD SHERATONS REPRODUCTIONS LTD v. Δημοκρατίας, Α.Ε. 187/12, ημερ. 28.3.2019**, και **Πορίσματα Νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας [1929-1959] σελ. 185**). Η έκταση, ο τρόπος και η διαδικασία έρευνας του υπό εξέταση θέματος, ποικίλει ανάλογα με το αντικείμενό του, ενώ η έρευνα θεωρείται επαρκής εφόσον επεκτείνεται στη διερεύνηση κάθε σχετικού και ουσιώδους γεγονότος, που παρέχει τη βάση για εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων (**LORD SHERATONS REPRODUCTIONS, ανωτέρω, Motorways Ltd v. Δημοκρατίας (1999) 3 Α.Α.Δ. 447, Χαράλαμπος Κύπρου Χωματένος v. Δημοκρατίας, Α.Ε. Αρ. 102/09, 14.3.2013** και **Logicom Public Ltd v. Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών κ.α., Α.Ε. Αρ. 153/09, 14.1.2014**).

Υπό το φως των πιο πάνω, κρίνω ότι στην παρούσα περίπτωση, η υπό της καθ' ης η αίτηση διενεργηθείσα έρευνα υπήρξε υπό τις περιστάσεις η δέουσα, εφόσον λήφθηκαν υπόψη από την Επιτροπή εκείνα τα στοιχεία που της επέτρεπαν να καταλήξει σε ασφαλή συμπεράσματα, αιτιολογώντας με τρόπο συγκεκριμένο και σαφή τις διαπιστώσεις της, και ούτε έχει καταδειχθεί με την απαιτούμενη επάρκεια το αντίθετο, με

αποτέλεσμα ο σχετικός προβαλλόμενος λόγος ακύρωσης να υπόκειται σε απόρριψη ως αβάσιμος.

Τέλος, προβάλλεται στην αρχική γραπτή αγόρευση του αιτητή, ως αυτοτελής λόγος ακύρωσης, ο ισχυρισμός περί προκατάληψης και περί παραβίασης της αρχής της αμεροληψίας εκ μέρους της Προέδρου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, η οποία *«φαίνεται ότι ενεργεί αντιπαραθετικά και σε αντιπαλότητα με δικηγόρο»*. Ειδικότερα, γίνεται αναφορά σε δηλώσεις, *«στις οποίες έχει εμπλακεί η Πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς κα Δήμητρα Καλογήρου σε Μ.Μ.Ε.»* και οι οποίες *«βρίσκονται καταχωρημένες ήδη σε usb stick στην υπόθεση Χρίστος Στυλιανίδης ν. Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Αρ. Υπ. 905/14 που εκκρεμεί ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου Κύπρου και το οποίο επιφυλασσόμαστε να εξασφαλίσουμε ώστε να τεθεί το συντομότερο δυνατόν και ενώπιον του Δικαστηρίου σας»*.

Εν πρώτοις, θα πρέπει να λεχθεί ότι δεν έχει τεθεί οτιδήποτε ενώπιον μου που να υποστηρίζει τον πιο πάνω ισχυρισμό, ο οποίος, έτσι όπως αναπτύσσεται στις σελίδες 26 και 27 της αρχικής αγόρευσης του αιτητή, είναι γενικός και, εν πολλοίς, αόριστος και δεν έχει τεκμηριωθεί με την απαιτούμενη επάρκεια, με αποτέλεσμα να μην αφήνεται στο Δικαστήριο άλλη επιλογή από την απόρριψή του. Έχει κατ' επανάληψη τονιστεί μέσα από τις αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου ότι, κάθε έλλειψη

αμεροληψίας πρέπει να αποδεικνύεται με επαρκή και/ή ικανοποιητική βεβαιότητα από γεγονότα που εμφανίζονται στους διοικητικούς φακέλους ή από λογικά συμπεράσματα που τεκμαίρονται από τα γεγονότα αυτά (βλ. *Γιαννακού Κωνσταντινίδου v. Δημοκρατίας, Α.Ε. 231/2012, ημερ. 24.10.2018, Παπαδοπούλου v. Δημοκρατίας (2009) 3 Α.Α.Δ. 526, Φειδίας Εκτωρίδης v. Δημοκρατίας (1990) 3 Α.Α.Δ. 922 και Όθωνος v. Δημοκρατίας (1989) 3 C.L.R. 475*). Το δε βάρος απόδειξης σε τέτοιες περιπτώσεις φέρει ο διάδικος που επικαλείται την ύπαρξη αμεροληψίας ή προκατάληψης (βλ. *Νεοφύτου v. ΕΔΥ (2007) 3 Α.Α.Δ. 8 και Medcon Construction Co Ltd v. Δημοκρατίας (2002) 3 Α.Α.Δ. 441*). Εν προκειμένω, ο αιτητής δεν έχει υποδείξει και/ή θέσει ενώπιον του Δικαστηρίου οποιαδήποτε στοιχεία, από τα οποία να μπορεί να στοιχειοθετηθεί με την απαιτούμενη επάρκεια προκατάληψη και/ή αμεροληψία της Προέδρου της καθ' ης η αίτηση εναντίον του.

Έτι δε περαιτέρω, παρόμοιος ισχυρισμός εξετάστηκε από το Διοικητικό Δικαστήριο και στην υπόθεση που επικαλείται η πλευρά του αιτητή, ήτοι στην *Χρίστος Στυλιανίδης v. Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, Υποθ. Αρ. 905/2014, ημερ. 28.6.2021* και απορρίφθηκε. Παρατίθεται το σχετικό απόσπασμα:

«Ο δέκατος πέμπτος λόγος ακύρωσης που προβάλλεται από τον αιτητή, άπτεται ισχυρισμού έλλειψης αντικειμενικής αμεροληψίας εκ μέρους της Προέδρου της Επιτροπής, αφού κατά τις εισηγήσεις του, η

Πρόεδρος της Επιτροπής ενήργησε και ως κατήγορος (καλώντας τον να υποβάλει τις παραστάσεις του για ενδεχόμενες παραβάσεις) και ως κριτής. Παρατηρώ πως ούτε ο συγκεκριμένος λόγος ακύρωσης εγείρεται στα νομικά σημεία της προσφυγής και ως εκ τούτου, αυτός θα πρέπει να απορριφθεί.

Παρά την πιο πάνω διαπίστωση, για σκοπούς πληρότητας, θα περιοριστώ στα νομολογηθέντα στην **Sigma Radio T.V. Ltd v. Αρχής Ραδιοτηλεοράσεων Κύπρου (2004) 3 Α.Α.Δ. 134**, επίκληση της οποίας έγινε από την Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου και στην **Jupiwind Ltd κ.ά. v. Διοικητή Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, Α.Ε. 91/2012, ημερομηνίας 18.1.2018**, στην οποία λήφθηκε υπόψη πως επρόκειτο περί διαδικασίας διοικητικού οργάνου και όχι δικαστηρίου και πως σε τέτοιες περιπτώσεις, το διοικητικό όργανο, σκοπό έχει την προώθηση των στόχων και σκοπών της σχετικής νομοθεσίας, χωρίς να τίθεται αντιμέτωπο με ζήτημα αμεροληψίας ή ανεξαρτησίας, επειδή συγκεντρώνει ορισμένες εξουσίες στο ίδιο πρόσωπο, εφόσον το Δικαστήριο θα εξετάσει ισχυρισμούς στη βάση των αρχών του διοικητικού δικαίου.».

Ως εκ των πιο πάνω, και ο συγκεκριμένος λόγος ακύρωσης απορρίπτεται.

Προχωρώ τώρα στην εξέταση των λόγων ακύρωσης που προωθεί η πλευρά του αιτητή δια της συμπληρωματικής γραπτής αγόρευσής της. Υπενθυμίζεται ότι δόθηκε άδεια από το Δικαστήριο τούτο για την καταχώρηση της εν λόγω συμπληρωματικής αγόρευσης, προκειμένου να αναπτυχθούν οι λόγοι ακύρωσης που προστέθηκαν στην

τροποποιημένη, δυνάμει του προηγηθέντος διατάγματος του Δικαστηρίου, ημερομηνίας 8.12.2020, αίτηση ακυρώσεως.

Εν πρώτοις, κάτω από τον τίτλο «ΛΟΓΟΣ ΑΚΥΡΩΣΗΣ 24», εγείρεται ο ισχυρισμός ότι οι ερευνώντες λειτουργοί υπερέβησαν την αρμοδιότητά τους, καθότι ενέταξαν στο πόρισμά τους διαπιστώσεις επί θεμάτων, και δη τις απόψεις τους περί διάπραξης ενδεχόμενων παραβάσεων εκ μέρους του αιτητή, για τα οποία ουδέποτε έλαβαν αρμοδιότητα και/ή εντολή από την καθ' ης η αίτηση. Συνεπώς, ως υποβάλλει η πλευρά του αιτητή, υπήρξε παράβαση των όρων Εντολής που έλαβαν οι ερευνώντες λειτουργοί, καθώς και υπέρβαση του ορίου αρμοδιότητάς τους. Ήταν δε το εν λόγω πόρισμα, κατά τη σχετική εισήγηση, προπαρασκευαστική πράξη μιας σύνθετης διοικητικής ενέργειας, που απέληξε στην επιβολή του επίδικου προστίμου στον αιτητή και η οποία, ως πάσχουσα, συμπαρασύρει σε ακυρότητα την τελική, επίδικη απόφαση.

Οι πιο πάνω ισχυρισμοί κρίνονται ανεδαφικοί. Ο ίδιος ο περί της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου Νόμος (Ν. 73(I)/2009) παρέχει ρητά την εξουσία στα πρόσωπα που διορίζονται ως ερευνώντες λειτουργοί δυνάμει του άρθρου 36 αυτού, να διεξάγουν έρευνα, στα πλαίσια της οποίας έχουν εξουσίες προς συλλογή πληροφοριών, είσοδο και έρευνα καθώς και άλλες πρόσθετες εξουσίες για σκοπούς

διεξαγωγής της έρευνάς τους. Οι ερευνώντες λειτουργοί, σύμφωνα πάντα με το νόμο, αφού ολοκληρώσουν την έρευνά τους, συντάσσουν πόρισμα, το οποίο υποβάλλουν στην Επιτροπή και στο οποίο περιλαμβάνουν τις απόψεις ή και τις εισηγήσεις τους επί των ευρημάτων τους. Κρίνεται σκόπιμη η παράθεση των προνοιών του εν λόγω άρθρου 36:

«36.-(1) Για τους σκοπούς των άρθρων 32, 34, 35 και 50, η Επιτροπή δύναται να ορίζει μέλος του Συμβουλίου ή και υπάλληλο της Επιτροπής ή και οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο, ως ερευνώντα λειτουργό.

(2) Η έρευνα διεξάγεται το ταχύτερο δυνατό.

(3) Κατά τη διεξαγωγή της έρευνας, ο ερευνών λειτουργός -

(α) δύναται να συμβουλευέται και να συνοδεύεται από επαγγελματικό σύμβουλο, από άτομο το οποίο εξουσιοδοτείται γραπτώς από την αρμόδια εποπτική αρχή του εξωτερικού ως αντιπρόσωπος της εν λόγω αρχής ή και απ' οποιοδήποτε άλλο άτομο, και

(β) δύναται να ασκεί τις εξουσίες προς συλλογή πληροφοριών, είσοδο και έρευνα, με τις οποίες περιβάλλεται η Επιτροπή βάσει των διατάξεων του παρόντος Νόμου.

(4) Ο ερευνών λειτουργός δύναται να καλεί, να ακούει μαρτυρία και να παίρνει γραπτή ή ηχογραφημένη, κατά την κρίση του ερευνώντος λειτουργού, κατάθεση από πρόσωπα που δυνατό να έχουν στοιχεία ή να γνωρίζουν οτιδήποτε σχετικά με την υπόθεση, τα οποία οφείλουν να προσέρχονται ενώπιον του ερευνώντος λειτουργού και να παρέχουν τις πληροφορίες που κατέχουν.

(5) Ο ερευνών λειτουργός, αφού ολοκληρώσει την έρευνα συντάσσει το πόρισμά του περιλαμβάνοντας τις απόψεις ή και τις εισηγήσεις του

επί των ευρημάτων του, και το υποβάλλει στην Επιτροπή μαζί με όλα τα σχετικά με την υπόθεση έγγραφα.».

Είναι σαφές από τα πιο πάνω ότι, ναι μεν η Επιτροπή μπορεί να διορίζει ερευνώντες λειτουργούς με σκοπό διεξαγωγή συγκεκριμένης έρευνας, στα πλαίσια της οποίας μπορεί να προσδιορίζει και ενδεχόμενες παραβάσεις, αλλά τούτο δεν αναιρεί την υποχρέωση των ερευνώντων λειτουργών να περιλάβουν στον πόρισμά τους όλες τις απόψεις και εισηγήσεις τους επί των ευρημάτων τους. Ο δε διορισμός των ερευνώντων λειτουργών για σκοπούς διερεύνησης συγκεκριμένων παραβάσεων δεν εμποδίζει την καθ' ης η αίτηση να εξετάσει και άλλες ενδεχόμενες παραβάσεις, εκεί που αυτές προκύπτουν από τα ενώπιον της στοιχεία, σύμφωνα εξάλλου και με το άρθρο 35 του ιδίου Νόμου, το οποίο προβλέπει ότι η καθ' ης η αίτηση έχει εξουσία να εξετάσει ενδεχόμενες παραβάσεις και να επιβάλει κυρώσεις σε περίπτωση που *«από στοιχεία που με οποιοδήποτε τρόπο τίθενται ενώπιον της»*, διαπιστώνει το ενδεχόμενο παράβασης των διατάξεων του εν λόγω Νόμου ή, γενικότερα, της ισχύουσας οικείας νομοθεσίας. Σχετικό είναι και το άρθρο 32 του Νόμου 73(Ι)/2009, το οποίο αφορά στην εξουσία προς συλλογή πληροφοριών, όπως συνέβη και στην υπό κρίση περίπτωση, και στο οποίο προβλέπεται η εξουσία για εξέταση και πρόσθετων ενδεχόμενων παραβάσεων, που μπορεί να προκύψουν κατά τη διάρκεια της έρευνας, πέραν από αυτές που ήδη διερευνώνται.

Παρομοίως, και στο άρθρο 34, προβλέπεται ότι «[...] αν κατά τη διενέργεια της έρευνας προκύψουν οποιαδήποτε στοιχεία, τα οποία δυνατό να συνιστούν ενδεχόμενη παράβαση των διατάξεων του παρόντος Νόμου ή της κειμένης νομοθεσίας, πέραν αυτής που διερευνάται από την Επιτροπή στο γραπτό της αίτημα, τότε αυτά δύνανται να αποτελέσουν ικανή βάση για λήψη περαιτέρω μέτρων [...]».

Ενόψει των πιο πάνω, κρίνω ότι ορθώς οι ερευνώντες λειτουργοί περιέλαβαν στο πόρισμά τους, ως άλλωστε όφειλαν, τις απόψεις και/ή εισηγήσεις τους επί των ευρημάτων τους, εφόσον, από τα στοιχεία που συνέλεξαν κατά τη διάρκεια της έρευνάς τους, προέκυπταν και ενδεχόμενες παραβάσεις εκ μέρους του αιτητή. Περαιτέρω, η καθ' ης η αίτηση καθόλα ορθά εξέτασε τις ενδεχόμενες παραβάσεις που προέκυπταν από τα στοιχεία που είχαν τεθεί ενώπιον της, σύμφωνα και με το άρθρο 35 του Νόμου 73(Ι)/2009 (βλ. επί του θέματος και την απόφαση στην **Θεοχαράκης v. Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, Υποθ. Αρ. 1110/2014, ημερ. 1.6.2021**).

Ως εκ των πιο πάνω, κρίνω ότι η καθ' ης η αίτηση ενήργησε σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας και ο σχετικός λόγος ακύρωσης κρίνεται αβάσιμος και απορρίπτεται.

Έτερος προβαλλόμενος λόγος ακύρωσης που προωθείται, αφορά σε ζήτημα κακής συγκρότησης και έγκειται στον ισχυρισμό ότι παρανόμως

διορίστηκαν τρεις ερευνώντες λειτουργοί, καθότι το άρθρο 36 του Νόμου 73(Ι)/2009, αναφέρεται σε «*ερευνώντα λειτουργό*» και όχι σε «*ερευνώντες λειτουργούς*». Συνεπώς, κατά τη σχετική εισήγηση, μόνο ένα πρόσωπο μπορούσε να διορισθεί ως ερευνώντας λειτουργός.

Οι πιο πάνω ισχυρισμοί είναι αβάσιμοι. Σύμφωνα με τις ερμηνευτικές διατάξεις του περί Ερμηνείας Νόμου (Κεφ. 1), όπου σε νόμο υπάρχει αναφορά στον ενικό, αυτή περιλαμβάνει και τον πληθυντικό, εκτός αν υπάρχει κάτι στο αντικείμενο ή στο κείμενο που είναι ασυμβίβαστο με τέτοια ερμηνεία ή εκτός αν προνοείται σε αυτό διαφορετικά. Εν προκειμένω, ο αιτητής δεν έχει τεκμηριώσει αλλ' ούτε και έχει ισχυριστεί ότι υπάρχει οποιαδήποτε ασυμβίβαστη πρόνοια και, συνεπώς, και ο πιο πάνω ισχυρισμός του αιτητή θα πρέπει να απορριφθεί. Παρόμοια προσέγγιση επί του υπό συζήτηση ζητήματος, με αναφορά στο άρθρο 36 του Νόμου 73(Ι)/2009, ακολουθήθηκε από το Διοικητικό Δικαστήριο στην ***Αρναμέντο ως εκκαθαριστής της κληρονομιαίας περιουσίας του αποβιώσαντος Βγενόπουλου ν. Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, Υποθ. Αρ. 1135/2014 ημερ. 31.8.2020***, αλλά και στην ***Θεοχαράκης, ανωτέρω***, όπου λέχθηκε ότι το εν λόγω άρθρο 36 «*δεν περιλαμβάνει κάτι στο αντικείμενο ή το κείμενο που είναι ασυμβίβαστο με την ερμηνεία που μπορεί να δοθεί στη βάση του άρθρου 2 του Κεφαλαίου 1 ότι, δηλαδή, λέξεις στον ενικό περιλαμβάνουν και λέξεις στον πληθυντικό και*

επομένως, δεν κρίνω ότι η καθ' ης η αίτηση υπερέβηκε τις εξουσίες της διορίζοντας τρεις ερευνώντες λειτουργούς αντί ένα.».

Παρόμοια ισχύουν και εν προκειμένω και, υιοθετώντας της ως αμέσως ανωτέρω προσέγγιση, κρίνω ότι και αυτός ο προβαλλόμενος λόγος ακύρωσης υπόκειται σε απόρριψη ως αβάσιμος.

Πρωθείται επίσης ως αυτοτελής λόγος ακύρωσης, ο ισχυρισμός ότι οι τρεις ερευνώντες λειτουργοί που διορίστηκαν από την καθ' ης η αίτηση, αποτελούν συλλογικό διοικητικό όργανο, στο οποίο η καθ' ης εκχώρησε τις αρμοδιότητές της και, ως εκ τούτου, όφειλαν να είχαν τηρήσει τους κανόνες λειτουργίας των συλλογικών διοικητικών οργάνων κατά τις συνεδρίες τους (όπως διαβούλευση κατά την εκπόνηση του πορίσμάτος τους), καθώς επίσης και λεπτομερή πρακτικά των συνεδριάσεών τους, σύμφωνα με τα άρθρα 21 έως 25 του Νόμου 158(I)/1999.

Ο πιο πάνω ισχυρισμός φαίνεται να παραβλέπει ότι οι ερευνώντες λειτουργοί δεν αποτελούν συλλογικό διοικητικό όργανο, αλλά πρόσωπα που διορίζονται για να διενεργήσουν έρευνα εντός του πλαισίου που καθορίζει ο νόμος και να συντάξουν, προς τούτο, πόρισμα με τις εισηγήσεις τους. Συνεπώς, το έργο των ερευνώντων λειτουργών ήταν εν προκειμένω συμβουλευτικό, ενώ συλλογικό διοικητικό όργανο με αποφασιστική αρμοδιότητα για λήψη απόφασης, ήταν το Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, το οποίο ενεργεί σύμφωνα με τις

πρόνοιες του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου. Συνεπώς, κρίνεται ορθή η θέση της καθ' ης η αίτηση πως ουδεμία υποχρέωση είχαν οι ερευνώντες λειτουργοί να ενεργήσουν ως συλλογικό διοικητικό όργανο και δεν μπορεί να τίθεται ζήτημα ελέγχου της νομιμότητας του περιεχομένου οποιοσδήποτε εισήγησης ή άποψης των εν λόγω λειτουργών. Ας σημειωθεί, στο σημείο αυτό, ότι η νομολογία που παρατίθεται στην γραπτή αγόρευση του αιτητή προς επίρρωση της σχετικής επιχειρηματολογίας του (σελ. 10 και 11), δεν μπορεί να τύχει εφαρμογής στην παρούσα και, εν πάση περιπτώσει, δεν μπορεί να προσθέσει οτιδήποτε, εφόσον σε εκείνες τις περιπτώσεις, και σε αντίθεση με τους ερευνώντες λειτουργούς, η *Υπουργική Επιτροπή* αποτελούσε όργανο με αποφασιστική αρμοδιότητα, στην οποία εκχωρήθηκαν οι εξουσίες του Υπουργικού Συμβουλίου προς λήψη απόφασης. Η δε απόφαση στην *Καραφυλλίδου v. Δημοκρατίας, (2006) 4 Α.Α.Δ. 399*, την οποία επίσης επικαλείται η πλευρά του αιτητή, αφορούσε στη μη υποβολή εισήγησης από την εκεί συμβουλευτική επιτροπή, κάτι που βεβαίως και δεν συνέβη στην παρούσα. Όπως συναφώς επισημάνθηκε στην απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην *Λαμπριανού v. Δημοκρατίας, ΑΕ 247/2012, ημερ. 28.4.2020*, οι υποχρεώσεις που επιβάλλονται στα συλλογικά διοικητικά όργανα από τον περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμο, αφορούν

στα όργανα που έχουν αποφασιστική αρμοδιότητα και όχι όργανα ή επιτροπές συμβουλευτικής φύσεως.

Συνεπώς, ούτε ο πιο πάνω λόγος ακύρωσης ευσταθεί και, συνακόλουθα, απορρίπτεται.

Εγείρει επίσης η πλευρά του αιτητή ζήτημα μη τήρησης άρτιου πρακτικού κατά την επίδικη συνεδρία ημερομηνίας 8.5.2017, κατά την οποία και λήφθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση. Και τούτο, κατά τη σχετική εισήγηση, καθότι δεν αναγράφεται στο εν λόγω πρακτικό το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας του Συμβουλίου της Επιτροπής, με αποτέλεσμα να είναι ανέφικτη η διενέργεια του απαιτούμενου δικαστικού ελέγχου. Προβάλλεται, συναφώς, ότι υπήρξε παραβίαση των άρθρων 24 και 25 του Νόμου 158(Ι)/1999.

Και αυτός ο ισχυρισμός κρίνεται αβάσιμος.

Από τα όσα καταγράφονται στο εν λόγω πρακτικό, είναι προφανές ότι η εκεί περιεχόμενη απόφαση του Συμβουλίου της Επιτροπής λήφθηκε ομόφωνα και δεν προκύπτει να υπήρξε διαφωνία οποιουδήποτε μέλους. Συνεπώς, αφ' ης στιγμής δεν υπήρξε διαφωνία, δεν υπήρχε ανάγκη να καταγραφεί οτιδήποτε περαιτέρω στο πρακτικό λήψης της προσβαλλόμενης απόφασης. Άμεσα σχετική επί του υπό συζήτηση θέματος είναι η απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην **Αντέννα**

Λίμιτεδ ν. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου (Αρ. 1), Υποθ. Αρ. 1310/2007, ημερ. 14.5.2009, όπου το Δικαστήριο, απορρίπτοντας παρόμοιο ισχυρισμό, επεσήμανε ότι «*Ουδόλως απαιτείται να καταγράφεται το πώς ετοποθετήθη, αν ετοποθετήθη, το κάθε μέλος, εφ' όσον μάλιστα δεν υπάρχει ένδειξη για οποιαδήποτε διαφωνία.*» (βλ. και **Αντένα Λίμιτεδ ν. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, Υποθ. Αρ. 2295/2006, ημερ. 20.10.2009**).

Επιπρόσθετα, ο αιτητής θέτει και ζήτημα κακής σύνθεσης: κατά τη σχετική εισήγηση, πάσχει η σύνθεση της καθ' ης η αίτηση κατά τις συνεδρίες της ημερομηνίας 8.7.2013, 3.9.2013 και 25.4.2014, συνεδρίες κατά τις οποίες διορίστηκαν οι τρεις ερευνώντες λειτουργοί, επειδή, ως εισηγείται, δεν αιτιολογήθηκε η απουσία των μελών που του Συμβουλίου της Επιτροπής και απουσίαζαν κατά τις εν λόγω συνεδρίες.

Δεν μπορώ να συμφωνήσω με τους πιο πάνω ισχυρισμούς. Παρά το γεγονός ότι υπάρχει ρητή καταγραφή στα πρακτικά αναφορικά με τους λόγους απουσίας των μελών που δεν συμμετείχαν σε κάθε μια εκ των τριών υπό αναφορά συνεδριών, ο αιτητής προβάλλει ότι η αιτιολογία που δόθηκε για την απουσία ενός εκάστου των συγκεκριμένων μελών δεν ήταν επαρκής, καθότι δεν εξηγείται ποιος ήταν ο λόγος, για τον οποίο κάποια μέλη απουσίασαν στο εξωτερικό, αλλά ούτε και εξηγούνται ποιοι ήσαν οι προσωπικοί λόγοι που ανάγκασαν το μέλος

της επιτροπής κ. Ανδρέα Χριστοδούλου να απουσιάσει από συγκεκριμένες συνεδρίες (8.7.2013 και 25.4.2014).

Αδίκως παραπονεείται ο αιτητής, εφόσον για κάθε ένα από τα μέλη που απουσίασαν, δίδεται στα πρακτικά των εν λόγω συνεδριών, αιτιολογία και καταγράφεται ο λόγος απουσίας του, ο οποίος κρίνεται επαρκής και δικαιολογεί πλήρως την απουσία έκαστου μέλους από τη συγκεκριμένη συνεδρία. Σε αντίθεση δε με την απόφαση του Δικαστηρίου στην **Σώτος Σάββα κ.α. ν. Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου, Συνεκδ. Υποθ. Αρ. 1881/2012 κ.α., ημερ. 30.10.2017**, την οποία επικαλείται ο αιτητής, όπου και κρίθηκε ότι δεν ήταν επαρκής η απλή αναφορά σε απουσία «λόγω κωλύματος», χωρίς να αναφέρεται ποιο ήταν το κώλυμα, και ότι η δοθείσα αιτιολογία για την απουσία μέλους του συλλογικού διοικητικού οργάνου ήταν γενική και αόριστη, στην παρούσα περίπτωση, η αιτιολόγηση της απουσίας των μελών που δεν παρευρέθηκαν στις πιο πάνω συνεδρίες, κρίνεται ως επαρκώς συγκεκριμενοποιημένη, ανταποκρινόμενη ωσαύτως στις επιταγές της νομολογίας επί του θέματος.

Ούτε βεβαίως και απαιτείται για το μέλος του συλλογικού διοικητικού οργάνου που απουσιάζει στο εξωτερικό, να καταγράφει στα πρακτικά και να εξηγείται ποιος είναι ο συγκεκριμένος λόγος που το ανάγκασε να μεταβεί στο εξωτερικό και για ποιο σκοπό. Όπως επίσης και δεν

απαιτείται, όταν μέλος του συλλογικού διοικητικού οργάνου απουσιάζει για προσωπικούς λόγους, να δημοσιοποιούνται και/ή γνωστοποιούνται οι προσωπικοί λόγοι σε τρίτους και να καταγράφονται αυτοί σε πρακτικά. Κάτι τέτοιο, όπως ορθώς επισημαίνει και η πλευρά της καθ' ης η αίτηση, θα συνιστούσε ανεπίτρεπτη παρέμβαση στην ιδιωτική ζωή του μέλους κατά παράβαση συνταγματικών διατάξεων. Αυτό που η νομολογία επιτάσσει ως υποχρέωση του συλλογικού διοικητικού οργάνου, και το οποίο τηρήθηκε εν προκειμένω, είναι όπως καταγράφεται στα πρακτικά ο λόγος απουσίας του μέλους, ούτως ώστε να δικαιολογείται η απουσία του (βλ. **Αντέννα Λτδ ν. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου (2013) 3 Α.Α.Δ. 242** και **Στυλιανός Αγαθοκλέους ν. Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας, Α.Ε. 29/2011, ημερ. 21.7.2016**). Αυτό έγινε και στην παρούσα περίπτωση.

Κατά συνέπεια, και αυτός ο λόγος ακύρωσης απορρίπτεται ως αβάσιμος.

Επιπρόσθετα, ζήτημα πάσχουσας σύνθεσης υφίσταται, σύμφωνα με τον αιτητή, καθότι «*κακώς και υπό καθεστώς πλάνης*» το μέλος της καθ' ης η αίτηση κα Νικόλ Φινοπούλου δήλωσε κώλυμα να συμμετέχει στη σύνθεση της Επιτροπής, ενώ σύμφωνα πάντα με τον αιτητή, δεν θα μπορούσε να θεωρηθεί, ότι η προηγούμενη, καθαρά επαγγελματική, σχέση της κας Φινοπούλου με την κα Φιλιππίδου, που αποτέλεσε τον

λόγο του κωλύματος συμμετοχής της, κλώνιζε το εχέγγυο αμεροληψίας της και, κατ' επέκταση, του διοικητικού οργάνου. Εισηγείται δε ο αιτητής ότι, το εάν όντως υπήρχε γνήσιο κώλυμα συμμετοχής της κας Φινοπούλου στη διαδικασία, δεν εναπόκειται στην υποκειμενική της κρίση, αλλά είναι ζήτημα που θα πρέπει να κριθεί από το Δικαστήριο.

Όπως ρητά καταγράφεται στο πρακτικό της συνεδρίας της καθ' ης η αίτηση, ημερομηνίας 8.5.2017, η κα Φινοπούλου δήλωσε κώλυμα να συμμετάσχει στην εξέταση του συγκεκριμένου θέματος, «[...] λόγω προηγούμενης επαγγελματικής σχέσης με την κα Αννίτα Φιλιππίδου, συνεπεία της θέσης που κατείχε η κα Φιλιππίδου στην *Cyprus Popular Bank Public Company Ltd*, για την οποία Εταιρεία η κα Φινοπούλου ενεργούσε στο παρελθόν ως μέλος δικηγορικού γραφείου που χειριζόταν υποθέσεις της. Η κα Φιλιππίδου έχει κληθεί σε παραστάσεις από την Επιτροπή ως Οικονομική Διευθύντρια του Ομίλου που υπέγραψε τη δήλωση η οποία περιλαμβάνεται στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση της εταιρείας *Cyprus Popular Bank Public Co Ltd* (η Εταιρεία) για το έτος που έληξε 31.12.2010 και τη δήλωση η οποία περιλαμβάνεται στην Εξαμηνιαία Οικονομική της Έκθεση για την περίοδο που έληξε στις 30.6.2011, μαζί με τους υπόλοιπους Διοικητικούς Συμβούλους της Εταιρείας κατά τον ουσιώδη χρόνο. Κατ' επέκταση το κώλυμα επεκτείνεται σε όλους τους ενδιαφερόμενους στην παρούσα υπόθεση (διοικητικοί σύμβουλοι και Εταιρεία).».

Εκ των αμέσως πιο πάνω, προκύπτει ότι η συγκεκριμένη περίπτωση αποτελεί περίπτωση αυτοεξαίρεσης μέλους, για λόγους που το ίδιο το μέλος δήλωσε και κατέγραψε στα πρακτικά. Στην προκειμένη περίπτωση, το μέλος της καθ' ης η αίτηση, κα Φινοπούλου, έκρινε ότι η επαγγελματική σχέση που είχε αναπτύξει με την κα Φιλιππίδου, συνιστούσε ιδιάζουσα σχέση και/ή ήταν τέτοιας φύσεως και/ή έντασης, που δεν της επέτρεπε να ασκήσει αμερόληπτα τα καθήκοντά της ως μέλος της καθ' ης η αίτηση και να συμμετάσχει στη συγκεκριμένη διαδικασία, ως κριτής ουσιαστικά, αναφορικά με ενδεχόμενες παραβάσεις της νομοθεσίας από την κυρία Φιλιππίδου.

Συνεπώς, δεν μπορεί να εγείρεται ισχυρισμός περί μη κλονισμού του τεκμηρίου αμεροληψίας, από τη στιγμή που το ίδιο το μέλος δηλώνει κώλυμα συμμετοχής. Ούτε και θα υπεισέλθει το Δικαστήριο στην αξιολόγηση της επαγγελματικής σχέσης της κας Φινοπούλου με την κα Φιλιππίδου, προκειμένου να αποφασίσει αν πράγματι κλονίζεται το τεκμήριο αμεροληψίας. Το ζήτημα άπτεται της υποκειμενικής αμεροληψίας του ίδιου του μέλους, το οποίο, στο πλαίσιο του χρέους του για αμερόληπτη ενάσκηση των καθηκόντων του, έκρινε ορθό να δηλώσει κώλυμα συμμετοχής. Έχω δε την άποψη ότι υφίστατο εν προκειμένω δικαίωμα αυτοεξαίρεσης της κας Φινοπούλου, ως μέλους της Επιτροπής, εφόσον η ίδια έκρινε ότι δεν ενδείκνυτο η συμμετοχή της στην συγκεκριμένη συνεδρία.

Δεν εντοπίζεται οτιδήποτε μεμπτό και, συνακόλουθα, απορρίπτεται και ο συγκεκριμένος λόγος ακύρωσης ως ανεδαφικός.

Εγείρεται περαιτέρω και προωθείται δια της συμπληρωματικής γραπτής αγόρευσης του αιτητή (βλ. λόγους ακύρωσης 22 και 23), ο ισχυρισμός ότι η προσβαλλόμενη απόφαση συνιστά εκ δευτέρου τιμωρία για το ίδιο αδίκημα, κατά παράβαση του Άρθρου 12 του Συντάγματος και της ΕΣΔΑ και δη του θεμελιώδους δικαιώματος ότι ουδείς δικάζεται ούτε και τιμωρείται εκ δευτέρου για το ίδιο αδίκημα (*ne bis in idem*).

Οι πιο πάνω ισχυρισμοί κρίνονται αβάσιμοι. Έχει ήδη αναφερθεί πιο πάνω και έχει κατ' επανάληψη νομολογηθεί ότι το διοικητικό πρόστιμο δεν συνιστά «ποινή», εντός της έννοιας του Άρθρου 12 του Συντάγματος, ούτως ώστε να γίνεται λόγος, για πρόσαψη ποινικών κατηγοριών ή διατύπωση και απαγγελία ποινικού κατηγορητηρίου (*JUPIWIND LTD v. Διοικητή Κεντρικής Τράπεζας, Α.Ε. 91/2012, ημερ. 18.1.2018, Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου v. Επιτρόπου Ρύθμισης Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων, Α.Ε. αρ. 58/2007, ημερ. 7.7.2009, Δημοκρατία v. Demand Shipping Co Ltd (1994) 3 Α.Α.Δ. 460*). Εξάλλου, παρόμοιοι ισχυρισμοί με αυτούς που προωθεί ο αιτητής, εξετάστηκαν στην πρόσφατη απόφαση του Διοικητικού Δικαστηρίου στις *Ευθύμιος Μπουλούτας κ.α., ανωτέρω*. Ας σημειωθεί δε ότι η εν λόγω απόφαση, αφορούσε απόφαση της καθ'

ης η αίτηση που εκδόθηκε στα πλαίσια της ίδιας διοικητικής διαδικασίας με αυτήν κατά την οποία διαπιστώθηκε και η διαπιστωθείσα παράβαση εκ μέρους του αιτητή που αποτελεί αντικείμενο της παρούσας προσφυγής. Σημειώνεται περαιτέρω ότι και στις προαναφερθείσες συνεκδικαζόμενες προσφυγές, είχαν επίσης διαπιστωθεί προηγουμένως και άλλες παραβάσεις της περί Κεφαλαιαγοράς νομοθεσίας εκ μέρους των εκεί αιτητών. Λέχθηκε, μεταξύ άλλων, από το Δικαστήριο ότι τέτοιου είδους πράξεις, ως και η επίδικη, είναι αμιγώς νομικές και *«Η εξουσία που παρέχει ο Νόμος στην Επιτροπή για επιβολή ενδεχόμενου διοικητικού προστίμου, είναι διάφορη από τις περιπτώσεις όπου η Επιτροπή δύναται να καταχωρήσει υπόθεση για ποινική δίωξη ενώπιον αρμοδίου Δικαστηρίου ποινικής δικαιοδοσίας. Το διοικητικό πρόστιμο δεν μπορεί να κατηγοριοποιηθεί ως «ποινή», εντός της εννοίας του Άρθρου 12 του Συντάγματος, ώστε να γίνεται λόγος για πρόσαψη ποινικών κατηγοριών ή διατύπωση και απαγγελία ποινικού κατηγορητηρίου»* και, ότι, συνακόλουθα, δεν τυγχάνουν εφαρμογής οι διατάξεις του Άρθρου 12 του Συντάγματος. Περαιτέρω, παρόμοιες ήσαν και οι διαπιστώσεις του Διοικητικού Δικαστηρίου στην **Χρίστος Στυλιανίδης v. Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, Υποθ. Αρ. 905/2014, ημερ. 28.6.2021**, όπου, με αναφορά και στην προεκτεθείσα νομολογία, τονίστηκε ότι *«Η εξουσία που παρέχει ο Νόμος στην Επιτροπή για επιβολή ενδεχόμενου διοικητικού προστίμου, είναι*

διάφορη από τις περιπτώσεις όπου η Επιτροπή δύναται να καταχωρήσει υπόθεση για ποινική δίωξη ενώπιον αρμοδίου Δικαστηρίου ποινικής δικαιοδοσίας. Το διοικητικό πρόστιμο δεν μπορεί να κατηγοριοποιηθεί ως «ποινή», εντός της εννοίας του Άρθρου 12 του Συντάγματος, ώστε να γίνεται λόγος για πρόσαψη ποινικών κατηγοριών ή διατύπωση και απαγγελία ποινικού κατηγορητηρίου».

Εν πάση περιπτώσει, επαναλαμβάνεται ότι η παρούσα προσφυγή αφορά διαπιστωθείσες παραβάσεις εκ μέρους του αιτητή σε σχέση με παραπλανητικές πληροφορίες αναφορικά με τη συμμόρφωση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για το έτος που έληξε στις 31.12.2010 και των ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας για το εξάμηνο που έληξε στις 30.6.2011 με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, λόγω μη επαρκών προβλέψεων για τα δάνεια στις οικονομικές καταστάσεις, ώστε αυτές να παρέχουν αληθινή και δίκαιη εικόνα. Στη βάση των ενώπιον μου τεθέντων στοιχείων, δεν φαίνεται η καθ' ης η αίτηση να εξέτασε στο παρελθόν ενδεχόμενη παράβαση από μέρους του αιτητή αναφορικά με τη λογιστική αξία των δανείων (επάρκεια προβλέψεων) στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31.12.2010, και στις ενδιάμεσες συνοπτικές ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας για το εξάμηνο που έληξε στις 30.6.2011. Τα γεγονότα που αναφέρει ο αιτητής και οι ισχυρισμοί που προβάλλει δια των αγορεύσεών του, αφορούν στην

ενδεχόμενη μη τήρηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου, καθότι δεν έγινε πρόβλεψη (απομείωση) σε σχέση με τη λογιστική αξία των Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου που κατείχε η εταιρεία.

Συνεπώς, είναι σαφές ότι δεν υπάρχει οποιαδήποτε ομοιότητα, είτε στα γεγονότα, είτε στην κατάληξη της καθ' ης η αίτηση και ο ισχυρισμός του αιτητή ότι ουδείς καταδικάζεται για το ίδιο αδίκημα περισσότερο από μία φορές, δεν τυγχάνει εφαρμογής στην παρούσα, αφού είναι σαφές ότι ο αιτητής δεν καταδικάστηκε αναφορικά με οποιοδήποτε ζήτημα για το οποίο διαπιστώθηκε παράβαση από μέρους του ή αθωώθηκε στο παρελθόν (παρόμοια διαπίστωση υπήρξε από το Δικαστήριο και στην **Ευθύμιος Μπουλούτας κ.α., ανωτέρω**). Από τη στιγμή δε που ο αιτητής δεν αντιμετώπισε στο παρελθόν οποιαδήποτε ενδεχόμενη παράβαση που να αφορούσε τις ίδιες παραβάσεις με την προσβαλλόμενη απόφαση και η οποία να βασιζόταν πάνω στα ίδια γεγονότα, είναι σαφές ότι και οι πιο πάνω ισχυρισμοί του αιτητή είναι ανεδαφικοί και απορριπτέοι.

Όπως βεβαίως απορριπτέοι καθίστανται και οι ισχυρισμοί και/ή το παράπονο του αιτητή ότι η διαπίστωση περισσότερων παραβάσεων από μέρους του και η επιβολή διοικητικών προστίμων, αποτελεί καταδίωξη που οδηγεί σε δήμευση των περιουσιακών του στοιχείων. Το γεγονός ότι ο αιτητής, σύμφωνα με την κρίση της Επιτροπής, διέπραξε

παραβάσεις της περί Κεφαλαιαγοράς νομοθεσίας, παρέχοντας παραπλανητικές πληροφορίες προς τους επενδυτές σε σχέση με διάφορα ζητήματα που αφορούσαν στην οικονομική κατάσταση της Εταιρείας, της οποίας ήταν Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, δεν θα μπορούσε να αποτελέσει λόγο για τη μη επιβολή σε αυτόν διοικητικών κυρώσεων για τις παραβάσεις που ο ίδιος διέπραξε. Όπως ορθώς επισημαίνει επ' αυτού η συνήγορος για την καθ' ης η αίτηση, η διάπραξη περισσότερων παραβάσεων εκ μέρους του αιτητή και η παροχή παραπλανητικών πληροφοριών προς τους επενδυτές και για άλλα διαφορετικά ζητήματα που αφορούσαν στην οικονομική κατάσταση της Εταιρείας, δεν απαλλάσσει τον αιτητή από τις ευθύνες του, οι οποίες προκύπτουν αποκλειστικά από τις δικές του ενέργειες και δεν αποτελεί λόγο που θα μπορούσε να δικαιολογήσει τη μην επιβολή προστίμου για άλλες παραπλανητικές πληροφορίες που ο ίδιος παρείχε προς τους επενδυτές. Διαφορετική προσέγγιση επ' αυτού, θα ισοδυναμούσε ουσιαστικά με εξουδετέρωση και/ή κατάργηση των νομοθετικών διατάξεων που απαγορεύουν την παροχή οποιωνδήποτε παραπλανητικών πληροφοριών.

Περαιτέρω, θα πρέπει να επισημανθούν και τα εξής σε σχέση με τα όσα ο αιτητής παραθέτει στη συμπληρωματική του γραπτή αγόρευση, ως απάντηση στην αρχική γραπτή αγόρευση της καθ' ης η αίτηση: εξετάζοντας το περιεχόμενο της εν λόγω αγόρευσης, προκύπτει ότι δι'

αυτής πριστίθενται νέοι, πρόσθετοι ισχυρισμοί, μέσω των οποίων διευρύνονται απαραδέκτως και ανεπίτρεπτα οι λόγοι ακύρωσης που είχαν εγερθεί και αναπτυχθεί με την αρχική γραπτή αγόρευση του αιτητή και ανεπίτρεπτα εισάγονται πρόσθετοι νέοι λόγοι ακύρωσης πέραν των όσων είχαν αρχικά εγερθεί και πέραν των όσων προστέθηκαν κατόπιν τροποποίησης του δικογράφου της προσφυγής και της προσθήκης νέων λόγων ακύρωσης. Ωστόσο, η άδεια που δόθηκε από το παρόν Δικαστήριο για καταχώρηση συμπληρωματικής αγόρευσης, αφορούσε μόνον στην ανάπτυξη των λόγων ακύρωσης που προστέθηκαν κατόπιν, δυνάμει δικαστικού διατάγματος ημερομηνίας 8.12.2020, τροποποίησης του δικογράφου της προσφυγής. Ως εκ τούτου, οι διευρυμένοι ή/και οι νέοι λόγοι ακύρωσης που εγείρονται και αναπτύσσονται υπό τύπο απάντησης στην αρχική γραπτή αγόρευση της καθ' ης η αίτηση, δεν θα εξεταστούν, εφόσον προδήλως προωθήθηκαν κατά παράβαση των οδηγιών του Δικαστηρίου. Παρόμοια προσέγγιση, επί αντίστοιχου ζητήματος, ακολουθήθηκε από το Διοικητικό Δικαστήριο στην **Χρίστος Στυλιανίδης, ανωτέρω**. Ούτε βεβαίως και η αλλαγή δικηγόρου εκ μέρους του αιτητή, εκκρεμούσης της διαδικασίας, αποτελεί λόγο που να δικαιολογεί την εισαγωγή νέων θεμάτων κατά τον πιο πάνω τρόπο, ούτως ώστε να εκτρέπουν την δίκη πέραν από κάθε επιτρεπτό χρονικό όριο (**Γραμμές Στρίντζη Αιγαίου Ναυτική Εταιρεία ν. Επίσημου Παραλήπτη και Έφορου Εταιρειών**

ως Εκκαθαριστή της Εταιρείας Always Travel Holidays Limited και άλλων (1995) 1 Α.Α.Δ. 606). Όπως επισημάνθηκε και στην ενδιάμεση απόφαση του παρόντος Δικαστηρίου στην παρούσα υπόθεση, ημερομηνίας 23.9.2022, δια της οποίας απορρίφθηκε αίτηση του αιτητή για εκ νέου τροποποίηση της προσφυγής του δια της εισαγωγής νέων λόγων ακύρωσης, «[...] τυχόν αποδοχή της αίτησης, θα επέφερε εισαγωγή νέων θεμάτων, εξέλιξη που θα πρόσθετε περαιτέρω καθυστέρηση στην εκδίκαση της υπόθεσης, με συνέπεια την υποβολή νέων παραστάσεων, κάτι που θα συνιστούσε εκτροπή της δίκης πέραν από κάθε επιτρεπτό χρονικό όριο (βλ. **Δημοκρατία v. D.J. Karapatakis Sons Ltd Consortium, A.E. 125/14, ημερ. 13.7.2015** και την απόφαση του παρόντος Δικαστηρίου στην **TERENCE MENELAOS SPIBY v. Δήμος Πάφου, Υποθ. Αρ. 2095/2006, ημερ. 27.3.2018**, όπου εξετάστηκε παρόμοιο ζήτημα).».

Εν πάση δε περιπτώσει, και προς ολοκλήρωση του σκεπτικού του Δικαστηρίου, κρίνεται ότι και οι νέοι αυτοί ισχυρισμοί στερούνται ερείσματος. Συγκεκριμένα παραπονεΐται ο αιτητής επειδή στα πλαίσια άλλης διοικητικής διαδικασίας, η οποία, όπως έχει ήδη λεχθεί, στηριζόταν σε διαφορετικά γεγονότα, επιβλήθηκε στον αιτητή αρκετά μικρότερο πρόστιμο από τον τότε Διευθύνοντα Σύμβουλο της εταιρείας κ. Ευθύμιο Μπουλούτα, καθότι η περίπτωση του ήταν διαφορετική και «μετουσιώθηκαν σε πράξη τα ελαφρυντικά του Αιτητή έναντι του

Μπουλούτα», ενώ στα πλαίσια της παρούσας διοικητικής διαδικασίας επιβλήθηκε στον αιτητή το ίδιο διοικητικό πρόστιμο με τον κ. Μπουλούτα. Εισηγείται πρόσθετα ο αιτητής ότι, στην περίπτωση του, συνέτρεχαν δύο μετριαστικοί παράγοντες και, επομένως, ανεπίτρεπτα του επιβλήθηκε το ίδιο πρόστιμο με αυτό που επιβλήθηκε στον κ. Μπουλούτα. Τα πιο πάνω, κατά το συνήγορο του αιτητή, συνιστούν παραβίαση της αρχής της ισότητας και καταδεικνύουν την άνιση μεταχείριση εις βάρος του αιτητή.

Ωστόσο, κατά πάγια νομολογία, το αναθεωρητικό Δικαστήριο δεν προβαίνει σε τέτοιας μορφής έλεγχο, ήτοι σε έλεγχο του ύψους του διοικητικού προστίμου, με τον τρόπο που εισηγείται ο αιτητής και δη λαμβάνοντας υπόψη και αξιολογώντας το ύψος άλλων ανεξάρτητων προστίμων που τυχόν επιβλήθηκαν για παραβάσεις που διαπιστώθηκαν σε άλλες ανεξάρτητες και αυτοτελείς διοικητικές διαδικασίες. Περαιτέρω, από απλή αντιπαραβολή της απόφασης της καθ' ης η αίτηση ημερ. 28.4.2014 και της απόφασης της εδώ προσβαλλόμενης απόφασης (Παραρτήματα 1 και 2 στην γραπτή αγόρευση του αιτητή), προκύπτει ότι παρέχεται, για τον καθορισμό του διοικητικού προστίμου σε κάθε περίπτωση, αναλυτική αιτιολογία και τεκμηρίωση. Από τα όσα δε καταγράφονται, είναι πρόδηλη η διαφοροποίηση, εφόσον στην υπό κρίση διαδικασία, συνέτρεχε, σε ό,τι αφορά το πρόσωπο του αιτητή, συγκεκριμένο επιβαρυντικό στοιχείο το

οποίο δεν συνέτρεχε στα δεδομένα της πρώτης διοικητικής διαδικασίας την οποία επικαλείται ο αιτητής. Συγκεκριμένα ρητώς αναγράφεται ότι:

«Ο κ. Στυλιανίδης ήταν μέλος της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων, η οποία ήταν υπεύθυνη για την επάρκεια των προβλέψεων ως αναφέρεται στην Ετήσια Έκθεση της Εταιρείας για το έτος που έληξε 31.12.2010.».

Στην υπό κρίση περίπτωση, και σε αντίθεση με τη διαδικασία που ο ίδιος επικαλείται, κρίθηκε ότι ο αιτητής, πέραν της δυνατότητας γνώσης των συγκεκριμένων δεδομένων, λόγω των θέσεων που κατείχε, είχε και αυξημένη ευθύνη λόγω της συμμετοχής του στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, η οποία είχε την ευθύνη για την επάρκεια των προβλέψεων. Αυτό δε το επιβαρυντικό στοιχείο δεν συνέτρεχε στην περίπτωση του κ. Μπουλούτα. Επομένως, ναι μεν ο αιτητής ήταν ιεραρχικά υφιστάμενος του κ. Μπουλούτα, γεγονός το οποίο, πράγματι, του είχε αναγνωρισθεί ως μετριαστικός παράγοντας, ωστόσο, στην περίπτωση του αιτητή συνέτρεχε το συγκεκριμένο επιβαρυντικό στοιχείο. Το δε γεγονός ότι ο αιτητής ήταν μέλος και όχι Πρόεδρος της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων, αποτελούσε μεν μετριαστικό παράγοντα, άρρηκτα ωστόσο συνδεδεμένο με το επιβαρυντικό στοιχείο που η καθ' ης η αίτηση ρητά καταγράφει στην απόφαση της, ήτοι το γεγονός της συμμετοχής του αιτητή στην εν λόγω Επιτροπή που είχε την ευθύνη της επάρκειας των προβλέψεων.

Συνεπώς, δεν διαπιστώνεται παραβίαση της αρχής της ισότητας και της αναλογικότητας, ως ο αιτητής διατείνεται. Η δε τελική κρίση της καθ' ης η αίτηση υπήρξε δεόντως αιτιολογημένη και, σε κάθε περίπτωση, εύλογα επιτρεπτή.

Ενόψει των πιο πάνω, καταλήγω ότι δεν έχει στοιχειοθετηθεί λόγος ακύρωσης και, συνακόλουθα, δεν χωρεί επέμβαση του Δικαστηρίου. Κατά συνέπεια, η προσφυγή αποτυγχάνει και απορρίπτεται και η προσβαλλόμενη απόφαση επικυρώνεται, συμφώνως του Άρθρου 146.4(α) του Συντάγματος. Τα έξοδα επιδικάζονται υπέρ της καθ' ης η αίτηση και εναντίον του αιτητή, όπως αυτά θα υπολογισθούν από την Πρωτοκολλητή και θα εγκριθούν από το Δικαστήριο.

Φ.ΚΩΜΟΔΡΟΜΟΣ, Δ.Δ.Δ.